

Ягонасан, муқаддас Ватаним, севги ва садоқатим сенга бахшида, гўзал Ўзбекистоним!

Mustaqillik huquq demakdir

Ҳуқуқ

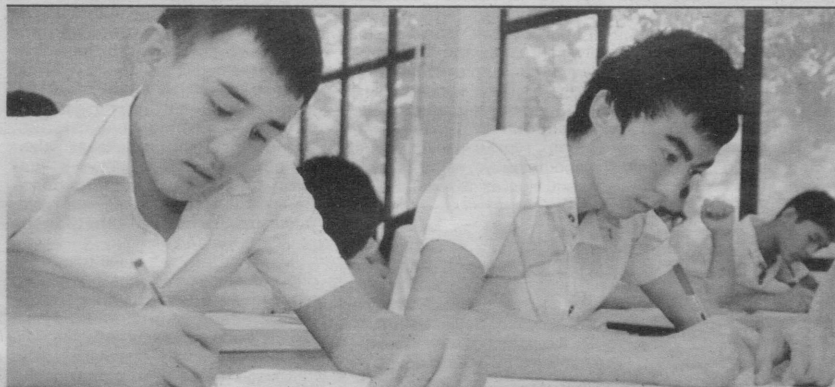

O'ZBEKISTON
RESPUBLIKASI BOSH
PROKURATURASINING
NASHRI

1997-yil 27-avgustdan chiqa boshlagan

www.huquq-gazeta.uz

2014-yil 31-iyul, №31 (916)

Билимга ишонганлар талаба бўлади

Маълумки, эртага мамлакатимизда олий ўқув юрталарига кириш учун тест имтихонлари бўлиб ўтади. Талаба бўлиш ниятидаги минглаб абитуриентлар ҳар бир ўрин учун ўз билимларига таяниб, омадларини синаб кўрадилар. Албатта, талаба бўлиш бахти фақат ўз билимига ишонган, тестларга яхши тайёарланган ёшларга насиб этади.

Имтихонга бир кун қолганда абитуриентлар нямалар қилиши кераклиги ҳақида психологлар ўзларининг маслаҳатларини бериб ўтишган. Яъни ушбу муҳим сана олдиндан психологларнинг фикрига кўра, имтихонга тайёргарликни бутунлай тўхтатиб, бошга дам берган маъқул экан. Бунинг учун умуман тестлар билан боғлиқ бўлмаган ишлар билан шугулланиш тавсия этилади. Масалан, сеvimли спорт ўйини билан, яхшилаб ухлаб олиш, салқин ҳавода сайр қилиш, яхши кайфиятда бўлиш ва бошқа сеvimли машғулотларга қалғиш тавсия этилади. Кечқурун кийимларни ва ҳужжатларни тайёрлаб

қўйишни ҳам эсдан чиқармаслик керак.

Шунингдек, ўз билимингизга ишонч ҳосил қилинг. Имтихондан олдин тўйгунча овқат еб олиш тавсия этилмас экан. Сабаби, инсонда уйқу устунлик қилади. Имтихонга киришдан олдин қаттиқ ҳаяжонланаётган ёки кўрқаётган, ўз кучига ишонмайдиган тенгдошларингиз билан мулоқотга киришманг. Имтихон хонасига киргач, ўз жойингизга яхшилаб ўрнашиб олиб, қисқа вақтда атрофни ўрганинг, бу ҳаракатларингиз сиздаги ҳаяжонни босар экан. Тест саволларини олгач, уларга кўз югуртириб чиқинг, бу кайфиятни кўтаришга ёрдам беради. Саволларни ишлашга киришганингиздан сўнг, атрофдагиларга эътибор берманг ва уларга чалғиманг. Агар саволларнинг кўпчилиги сизга нотаниш бўлса ҳам ваҳимага тушманг, уларни ечишни осонларидан, биладиганларингиздан бошланг. Шундай қилсангиз, секин-аста бошқа саволлар ҳам сизга тушунарли бўлиб бора бошлайди. Ҳар бир саволи

охиригача шошилмасдан ўқиб чиқинг ва бирдан жавоб беришга шошилманг. Агар қайсидир саволнинг жавобини билмасангиз, уни ташлаб ўтиб кетинг ва кейин унга қайтасиз. Саволларга жавоб бериш қийин кечаётган бўлса, бунинг учун хафа бўлиш ва ўзингизни айблаш керак эмас. Чунки, бу ҳеч нарсани ўзгартирмайди. Умуман жавоб топа олмаган саволларингизга эса, бировнинг тахминий жавобини эмас, балки интуициянгизга таянган ҳолда ўз жавобингизни белгиланг. Яна шуни унутмаслик керакки, фақат ишлаётган савол ҳақида ўйланг, бундан олдинги жавобсиз қолган савол сизни ваҳимага солмасин. Унга қайтишга вақт бўлади. Барча тестларни ишлаб бўлишингиз билан, уларни топширишга шошилманг. Ишни бир чеккага суриб, бир неча дақиқа чалғишга ҳаракат қилинг. Шундан сўнг жавобларни бошқадан текшириб чиқинг ва шундан кейингизга имтихонни тугатинг.

Ўз муҳбиримиз

Тадбир

Аниқ вазифалар белгиланди

Саидобит ЖУРАЕВ,
Ўзбекистон Республикаси
Ҳарбий прокурорининг катта ёрдамчиси

Тошкент олий ҳарбий умумқўшин қўмондонлик билим юртида Қуроли Кучлар қўмондонликлари ҳамда ҳарбий ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларнинг мувофиқлаштирувчи Кенгаши йиғилиши бўлиб ўтди.

Ўзбекистон Республикаси Бош прокурорининг ўринбосари — Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий прокурори Ш.Узаков расида ўтказилган йиғилишда Мудофаа вазирлиги, Фавқуллода вазиятлар вазирлиги, Ички ишлар вазирлиги Қоровул қўшинлари ва Миллий хавфсизлик хизмати Чегара қўшинлари қўмондонликлари вакиллари, шунингдек, ҳарбий ва бошқа ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар ходимлари иштирок этди.

Йиғилишда жорий йилнинг биринчи ярмида Қуроли Кучлар тизимида қонунийликни мустаҳкамлаш, фуқароларнинг, ҳарбий хизматчилар ва уларнинг оила аъзолари ҳуқуқ ва эркинликларини муҳофаза қилиш, ҳуқуқ-тартибот ва ҳарбий интизомни таъминлаш борасида амалга оширилган ишлар ҳамда келгусида ҳарбий суриштирув фаолияти сифатини, самарадорлигини ошириш, жиноятчилик ҳамда ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш, уларга қарши курашишни тўғри ташкил қилиш юзасидан амалга оширилиши лозим бўлган масалалар муҳокама қилинди.

Шунингдек, тадбирда ҳарбий қисм ва муассасалар қўмондонликлари ҳамда ҳарбий ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар билан кенг жамоатчилик ўртасидаги ҳамкорликни таъминлаш, жиноятчилик ва ҳуқуқбузарликка қарши курашиш ва уларнинг олдини олишда жойлардаги давлат бошқаруви идоралари ва жамоат ташкилотлари билан муносабатларни янада кучайтириш, суриштирув ҳаракатларини сифатли ва ҳолис ўтказиш, қонунбузилишларни аниқлаш ва уларни бартараф этиш бўйича белгиланган вазифаларни самарали ташкил қилиш масалаларига жиддий эътибор қаратилди.

Шу билан бирга, йиғилишда "Соғлом бола йили" Давлат дастури ижроси юзасидан жорий йилнинг ўтган даврида Ўзбекистон Қуроли Кучлари тизимида кенг қўламли ишлар олиб борилганлиги қайд этилди. Хусусан, меҳрибонлик уйлари тарбияланувчилари ўртасида амалга оширилган ишлар сарҳисоб қилиниб, келгусида бу борадаги ишларни янада кучайтириш юзасидан мутасаддиларга аниқ тавсиялар берилди.

Мажлис якунида Қуроли Кучларда қонунийликни мустаҳкамлаш, ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш, ҳарбий хизматчилар ва уларнинг оила аъзолари ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиш борасидаги фаолият самарадорлигини янада оширишга қаратилган қарорлар қабул қилинди.

Осуда ҳаёт ва барқарор тараққиёт узвийлиги кафолатлари

ТЕЗКОР-ҚИДИРУВ ФАОЛИЯТИНИНГ ҲУҚУҚИЙ АСОСЛАРИ ЯНАДА ТАКОМИЛЛАШМОҚДА

Мамлакатимизнинг тараққиёт йўлига назар ташласак, тарихан қисқа муддат ичида қўлга киритилган ютуқлар, фуқароларнинг турмуш тарзида дунёқарашда рўй бераётган tub ўзгаришлар, мамлакат келажагига бўлган ишонч ва янгича қарашларнинг мунтазам равишда шаклланиб ва мустаҳкамланиб бораётганлиги яққол кўзга ташланади. Бундай моддий ва маънавий ютуқлар, халқаро майдонда мамлакатимиз нуфузининг ошиб бориши, ҳеч шубҳасиз, Президентимиз томонидан амалга оширилаётган оқилона ва одилона сиёсат ҳамда адолат тамойилларига асосланган қонунчилигимиз ва бу

борада босқичма-босқич давом этаётган ислохотларимиз самарасидир.

Хусусан, Президентимиз Ислам Каримовнинг "Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси" мавзусида қилган маърузаси халқимиз ҳаётида муҳим аҳамият касб этди. Бу тарихий маъруза Ўзбекистоннинг миллий давлатчилигини ривожлантиришда янги босқични бошлаб берди. Концепцияда давлат ҳокимияти асосларини янада мустаҳкамлаш, жамиятини ривожлантириш борасида кенг қўламли ва tub ислохотлар илгари сурилган ҳамда

ҳар томонлама асослаб берилган бўлиб, уларни амалга ошириш жамият, давлат қурилиши, ижтимоий-иқтисодий ривожланиш борасидаги асосий мақсадларимизга эришишга — Ўзбекистоннинг жаҳондаги ривожланган демократик давлатлар қаторига киришга, жаҳон ҳамжамиятида муносиб ўрин эгаллашга хизмат қилади.

Бундан ташқари, суд-ҳуқуқ тизимини изчил демократлаштириш ва либераллаштириш бўйича бажарилиши лозим бўлган вазифалардан бири сифатида тезкор-қидирув фаолиятини амалга ошириш принциплари, асослари, шакл ва услублари, уни олиб боради-

ган органлар тизимини белгилаб берадиган Ўзбекистон Республикасининг "Тезкор-қидирув фаолияти тўғрисида" - ги Қонуни қабул қилиш борасида Президентимиз томонидан билдирилган тақлиф амалга оширилаётган ислохотларимизнинг узвий даврида сифатида муҳим аҳамиятга эга бўлди. Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, бу қонун қабул қилиш ва амалиётга жорий этишдан мақсад тезкор-қидирув тадбирларини ўтказишда фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлаш, қонунга риоя қилишнинг реал ҳуқуқий кафолатларини яратиш бўлди.

[Давоми 5-бетда]

Ажал тўри ёки чегара билмас иллат

Йил сайин уричи, дунёни ташвишга солаётган, кези келганда табиий офатлардан-да даҳшатли бўлмиш гиёҳвандлик илати инсон ҳаётига жиддий хавф солмоқда. Бундай ноҳуш ҳолатларга, афсуски, инсоннинг ўзи сабабчи бўлаётир.

Гиёҳвандлик балоси чегара билмайди. Унинг оқибатида ўнлаб бедаво касалликларга йўлиқиш, бевақт ўлим ҳолатлари, мажруҳ, ақли ноқис фарзандлар туғилиши исботланган. Шунингдек, бу офатнинг касофатидан ер юзиде миллионлаб инсонлар ҳаёт билан ёрдамсиз қолиб кетмоқда, ширин орзулар ила қурйилган оилалар эса бузилиб кетмоқда.

Мамлакатимизда ушбу иллатга қарши курашиш борасида қўллаб-қувватлаш ишлари олиб боришмоқда. Республикадаги ҳудудидан олиб ўтилмоқчи бўлган тонналаб захри қотилнинг

йўлига ҳуқуқ-тартибот идоралари томонидан тўсиқ қўйилмоқда. Хусусан, ўтган йилнинг сентябрь ойларида пойтахтдаги "А.Турбанов" ИПХ масканида Тошкент шаҳрига кириб келаётган "Нексия" русумли автомашина тўхтатилиб, ундаги йўловчи Дониёр Усмонов тегишли ҳудуддаги марихуана гиёҳвандлик моддаси топилди.

Мазкур ҳолат бўйича жиноят иши қўзғатилиб, суриштирув-тергов ишлари олиб боришганда, Д.Усмонов Янгйўл туманининг У.Мусаев ҚФЙ ҳудудидаги канал бўйида ёввойи ҳолда ўсган марихуана гиёҳвандлик воситасини олиб,

ўзининг яшаш уйида қуриб, иккита гўгүрт қутисига жойлаштириб, миқдорларига етказиб бериш учун Тошкентга келаётганлиги аниқланди.

Д.Усмоновнинг қилмишларини атофлича қўриб чиққан жиноят ишлари бўйича Сергели туман суди унга беш йил озодликдан маҳрум қилиш жазосини тайинлаб ҳукм чикарди.

Хулоса қилиб айтганда, гиёҳвандлик инсон умрини хазон қилади. Энг ачинарлиси, баъзи нафсини жиловлай олмаган кимсалар эътиқоди заиф, иродаси бўш ёшларни турли қингир йўллار билан тузоғига қилинган қўлларни қўзлашади.

Абдуқаҳор МУЛЛАЖОНОВ,
Сергели туман прокурори

Шу боис, ушбу иллатга қарши курашиш барчамизнинг муҳим вазифамиз бўлиши керак. Яна шунинг унутмаслик керакки, ён-атрофимиздаги қўшнингиз ёки маҳалладошингиз бу иллатга мубтало бўлса, бунга берадир ёки лоқайд бўлмаган. Чунки, эртага у сизнинг фарзандингизни ҳам ўзининг ифлос чангалига қорлаши мумкинлигини ёдингизда тутиш. Бундай ҳолатга гувоҳ бўлсангиз, вақтни ўтказмай, тегишли жойга хабар бериш. Шундай қилсак, азиз ва ардоқли фарзандларимизни ёшлар бахтига чанг солиб турган гиёҳвандлик балоидан ўз вақтида қутқариб қолган бўламиз.

Қочоқнинг найранглари

Бундан ўн йил олдин Шофиркон туманида содир этилган жиноят кўпчилигининг эсида бўлса керак. Она-бола отани уриб ўлдириб, ҳовлиларидаги томорқага қўйиб, жиноят изларини йўқотмоқчи бўлишган эди.

Қилмишига баласини ҳам шерик қилган она эрининг кўринмай қолганини пайкаган қўни-қўшни ва қариндош-уруғига "даволатгани Самарқандга юбордик", деб алдаб юради. Уша вақтда воқеамиз қаҳрамони 1981 йилда туғилган Суннат Халилов онасининг топшириги билан хатто Самарқандга бориб, у ердан отасининг номидан телеграмма ҳам жўнатади. Яқинларининг даволалиши жуда қўйилганидан шубҳаланган ака-укалар бу ҳолат бўйича туман прокуратурасига мурожаат қилишади. Суриштирув ишлари бошланган, Суннат уйдан чиқиб кетиб, қайтиб келмайди. Орадан бир йил ўтган, эрта баҳорда томорқа экин экиш учун тайёрланаётганда анор тагига қўйилган жасад қикди ва шу тариқа мазкур жиноят фош этилади. Она қилмишига яраша жазога тортилади. Қочиб қолган Суннат эса қўзга қўйилмайди.

Турли жойларда иҳарага уй олиб яшаб юрган Суннат кун кўриш учун ўғирлиқни касб қилади. Бировларнинг

шахсини тасдиқловчи ҳужжати, фуқаролик паспортини қўлга киритиб, ундаги сураат ўрнига ўзининг расмини жойлаштириб, расмий ҳужжати қалбақлаштириб, хатто биринчи бор ўғирлик учун қўлга тушганида тергов ва суд органларига шахси ҳақида ёлгон маълумот бериб, ҳақиқий исм-шарифини яширади ва ўзини Уфа шаҳрида туғилган Азамат Назмов деб атаб, 2005 йил августда суд ҳукми билан 7 йил муддатга озодликдан маҳрум қилинади.

Суннат жазодан қутулиб чиққан, тавбасига таянишни ҳаёлига ҳам келтирмади. Аксинча, олдинги "ҳунари"ни давом эттиради. Энди бировнинг ҳайдовчилик гувоҳномасини қўлга киритиб, уни қалбақлаштириб ва ўзиники қилиб олди. Бу сафар фуқароларнинг машинасини олиб қочиш билан шуғулланди. Қўлга тушган, қилмишлари учун яна ўша қалбақи ҳужжати бўйича 2008 йилда судланиб, 11 йил-у 4 ой муддатга озодликдан маҳрум қилинди. Шундай бўлса, унга давлатимиз томонидан яна бир

Бобир НУРОВ,
Бухоро вилоят прокуратураси
бўлим прокурори

имконият берилди. Амнистия актига асосан, ўтالمал қолган жазоси тўртдан бир қисмга қисқартирилиб, ахлоқ тузатиш ишлари жазосига алмаштирилди. Афсуски, С.Халилов бу сафар ҳам тегишли хулоса чикармади. Жазони ўташдан бўйин товлаб, яна жиноят қўчасига кириб кетди. У асосан Навоий ва Самарқанд вилоятларидаги гавжум жойларда каровсиз қолдирилган автомашиналарни тунаш билан шуғулланди. 2013 йилнинг май-июль ойларида ўн бешга яқин ана шундай ўғирлик содир этиб юрган С.Халилов нихоят қўлга тушди.

Бу сафар Суннатнинг ўғирлик, ҳужжатларни эгаллаш, нобуд қилиш, қалбақлаштириш ва улардан фойдаланиш жиноятлари билан бирга, қотиллик жинояти учун ҳам қонун олдида жавоб беришига тўғри келди. Суннат Халилов жиноят ишлари бўйича Бухоро вилоят судининг ҳукми билан ўта хавфли рецидивист деб топилиб, 11 йил-у 6 ойга озодликдан маҳрум қилинди.

Омонатга хиёнат қилиб бўлмайди

Мамлакатимизда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлиқни ривожлантириш борасида амалга оширилаётган ислохотлар самараси ўлароқ бугунги кунда ушбу соҳа жadal ривожланимоқда. Айниқса, банклар томонидан соҳага йўналтирилган сармоялар ўз бизнесини йўлга қўймоқчи бўлганлар сонининг ошишига ижобий таъсир кўрсатмоқда.

Табиийки, тадбиркорликни эндигина бошлаган кишини биринчи галда маблағ масаласи ташвишлантиради. Бу муаммони ечишда, дарҳақиқат, банкларнинг ўрни жуда каттадир. Банклар томонидан берилаётган кредитлар кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлиқни ривожлантиришнинг муҳим омили бўлиб хизмат қилимоқда.

Азиз Дилов 2011 йилнинг февраль ойида Косон туманида "Шоирабону Азиза" хусусий корхонасини ташкил этди. Тикувчилик йўналишига икти-сослашган корхона туман ҳокимлигидан давлат рўйхатидан ўтказилди. "Микрокредит-банк" ОАТБ Янги Нишон филиалидан корхонанинг ҳисоб-рақами очилди.

Энди корхона фаолиятини бошлаш учун сармоя керак эди. Пул топишнинг энг мақбул йўли эса банкдан кредит олишдир. Кредит олишнинг ҳам тартиб-қоидалари бор. Биринчи навбатда, пухта

ҳисоб-китобларга асосланган бизнес-режа тузиш керак. Кейин бошлангич сармояни шакллантириш учун ҳисоб-рақам очилган банкка ўрнатилган тартибда кредит ҳужжатларини тақдим этиш лозим. Хуллас, барча ҳужжатлар тайёрлангандан сўнг, Азиз Дилов 62 млн. 550 минг сўм миқдорда микролизинг кредити сўраб, ариза билан банкка мурожаат қилди.

Азиз Дилов 2011 йил 6 июнда микролизинг шартномасига асосан мазкур корхонага 2014 йилнинг 6 июнига қадар қайтариш шarti билан "пишиқ гишт ишлаб чиқариш ускунасини сотиб олиш" учун йиллик устамаси 5 фоизни ташкил этувчи 62 млн. 550 минг сўм миқдорда лизинг кредити ажратилди. Аслида кредит маблағи ажратилишнинг энг муҳим шarti тадбиркорлик субъектининг қонун доирасида, ўз низомида кўрсатилган фаолият билан шуғулланишидир. Ажратилган кредит мак-

садсиз сарфланишига йўл қўйилмайди. Мазкур молиявий ёрдамдан оқилона фойдаланиш учун ҳар бир тадбиркор молиявий маблағларни режалаштириш ва сарфлашга оид билим ва кўникмаларга эга бўлиши лозим. Бу эса тадбиркорлардан оз бўлса-да, иқтисодий масалалар борасида ҳам тушулнчага эга бўлишни талаб этади.

Азиз Дилов қўзланган маблағни қўлга киритган, мазкур пулни 2011 йил 17 июнь куни Андижон шаҳридаги "Тикувчи ривож элит" МЧЖнинг ҳисоб-рақамига кўчиртирди. 28 июль куни эса банк орқали бир донга пишиқ гишт ишлаб чиқариш ускунасини қабул қилиб олганлик тўғрисидаги далолатномани имзолади.

Ана-мана дегунча кредитни қайтариш муддати ҳам яқинлашди. Азиз Дилов эса банкдан олинган кредитни вақтида қайтариш лозимлигини "унутди". Кредитга олинган

ускунани ишлатиш ўрнига уни сотиб юборди. Пулни эса ўз эҳтиёжлари учун ишлатди. Бошқача айтганда, иштиёрида бўлган ўзганинг катта миқдордаги мулкани талон-торож қилди.

Жиноят ишлари бўйича Нишон туман суди томонидан мазкур иш атофлича қўриб чиқилди. Азиз Диловга нисбатан иш ҳақининг 10 фоизини давлат даромадига ўшлаб қўлинган ҳолда 2 йил-у 6 ойга ахлоқ тузатиш иши жазосини тайинлади.

Мазкур иш ишонч ва имкониятини суиистеъмол қилишнинг оқибати яхшилиқ билан тугамаслигига яна бир мисолдир. Зеро, эзгу ниятда ажратилган кредитдан қўнунга хилоф равишда фойдаланишни қўзлаган кишилар бундан сабоқ чиқаришса, мақсадга мувофиқ бўлар эди.

Баҳодир ЭРКАЕВ,
Қашқадарё вилоят
прокуратураси бўлим прокурори

Йиллар ўтгани сайин истиқлол туфайли халқимиз эришган чексиз имкониятларнинг, юртимизда ҳукм сураётган тинчлик ва осудалиқнинг нақадар муҳим ва қадри эканлигини англаб бормоқдамиз.

Тадбиркорга мададкормиз

Арслонбой АСПЕТУЛЛАЕВ,
Нукус шаҳар прокурори

Ахборот коммуникация технологиялари ривожланган бугунги кунда дунёнинг бир давлатида юз бераётган воқеалар бошқа барча давлатлар учун сир бўлмай қолди. Шу боис, ҳозир Украина, Сурия, Ироқ каби давлатларда нималар бўлаётганини қўриб, билиб турибмиз. Бу воқеалар бизни юртимиздаги тинчликнинг қадрига етишга, ҳалол меҳнат билан мамлакатимиз мустақиллигини мустақамлашга имкон қадар ҳисса қўлишга ундайди.

Бугун юртимизда ишлайман, тадбиркорлик қиламан, деган кишилар давлат томонидан қўллаб-қувватланмоқда. Уларга бизнесни йўлга қўйиш, фаолиятини кенгайтириш учун қўллаб-қувватлаш яратилган. Шунингдек, солиқ тўлаш, кредит олишда ҳам енгилликлардан фойдаланиш имконига эгалар. Бир сўз билан айтганда, бугунги кунда юртимизда тадбиркорлик ҳаракати кен қўлдан эриб, аҳоли турмуши шaroитини яхшилашнинг, мамлакат иқтисодий қудратини оширишнинг энг муҳим омили бўлмоқда. Бу борада прокуратура органлари тадбиркорларнинг ишончли қўмақчиси.

Нукус шаҳар прокуратураси мисолида айтганим бўлса, Ўзбекистон Республикасининг 2012 йил 2 майдаги "Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолатлари тўғрисида"ги Қонун ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2009 йил 15 майдаги "Тадбиркорлик фаолиятини янада қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Қарори ижроси юзасидан прокурор назорати ўрнатилиб, доимий равишда назорат тадбирлари олиб боришмоқда. Хар ойда камида икки марта шаҳар прокуратураси ҳамда ҳокимлиги биноларида тадбиркорлар билан юзма-юз мулоқотлар ўтказилиб, улар фаолиятида дуч келаятган муаммолар жойида ҳал қилинапти.

Бундан ташқари, тадбиркорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилишда шаҳар прокуратурасида ташкил қилинган ишонч телефониинг имкониятларидан ҳам кенг фойдаланилмоқда. Жумладан, 2014 йилнинг ўтган даврида ишонч телефонига жами 10 та мурожаат келиб тушган бўлиб, шундан 4 таси фуқароларнинг, 4 таси тадбиркорларнинг бузилган ҳуқуқларини тиклаш ҳақидадир. Уларнинг ўз вақтида ҳал қилиниши таъминланмоқда. Масалан, жорий йилнинг 10 февраль куни Нукус шаҳар А.Досназаров кўчасида яшовчи "Турон" хусусий корхонаси раҳбари Л.Нигтуллаева ишонч телефонига қўнғироқ қилиб, корхонасига уланган газни "Нукусшаҳаргаз" филиали ходимлари асоссиз равишда тармокдан ажратиб кетишганилигини маълум қилган. Ушбу мурожаат бўйича ўтказилган текшириш давомида корхонага келиб турган газ қувури тармокқа улаб берилиб, тадбиркорнинг бузилган ҳуқуқлари тикланди.

Бу прокуратура органларининг қўл қиррали фаолиятидан бир лаъха, ҳолос. Бундан кейин ҳам зиммамиздаги вазифаларни, хусусан, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини, давлат ва жамият манфаатларини муҳофаза қилиш борасидаги ишларимизни сийдиқилдан адо этаверамиз.

Сохтакорлик ортидан сарфланган маблағлар

Мамакатимизда жисмоний ва маънавий етук, ҳар томонлама баркамол авлодни тарбиялаш, ўқувчиларга мукаммал билим бериш, касб-ҳунар асосларини пухта эгаллаган битирувчи ёшларнинг бандлигини таъминлаш, ҳаётда ўз ўринларини топиб олишлари учун зарур шарт-шароитлар яратиш борасида олиб борилаётган давлат сиёсати жаҳон жамоатчилиги томонидан алоҳида эътироф этилмоқда. Таълимга, вояга етмаганларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилишга қаратилган алоҳида давлат дастурлари, қонун ва қонуности ҳужжатлари ана шу олижаноб, эзгу мақсадларга хизмат қилмоқда.

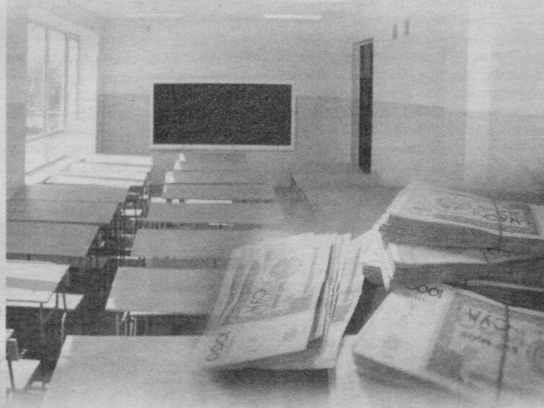
Бувайда туман прокуратураси томонидан таълим, вояга етмаганларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш борасидаги қонунчилик ижроси таҳлил этиб боришмоқда. Қонунбузилиши ҳолатларини бартараф этиш ва олдини олиш чоралари кўришмоқда. Жорий йилнинг ўтган даврида ушбу йўналишда ўтказилган таҳлиллarning натижалари бўйича ноқонуний қабул қилинган 6 та қарорга нисбатан протест келтирилиб, қонунбузилиши ҳолатларини бартараф этишга қаратилган 10 та тақдирнома киритилди. Бунга йўл қўйган шахсларнинг 51 нафари интизомий, 52 нафари маъмурий жавобгарликка тортилди. Қўпол қонунбузилиши ҳолатларига нисбатан 2 та жиноят иши кўзга тилиди.

Ўқитувчи, педагог, устоз ўқувчилар кўз ўнгига комил инсон сифатида гавдаланиши, унинг ташки қиёфасидан тортиб, муомала маданияти-ю, феъл-атвори, юриш-туриши, дарс ўтиш савияси ўқувчилари, уларнинг ота-оналари томонидан ботиний баҳоланиб борилиши табиий ҳол. Болалар устоздан нафакат била, шунингдек, тўғрисиқлик,

ҳалоллик, ахлоқ-одоб, қонунқоидаларга сўзсиз риоя этиш кўникмаларини ҳам ўзлаштириб олишади. Сўзи билан иши бир, ҳар жиҳатдан ибрат бўлган устоз обрў-этибор қозонади, аксинча, сўзи бошқа, иши бошқа, ҳалолликка даъват этиб, нопок ишга қўл урганлар эса назардан қолади.

Педагогларнинг аксарияти ўқувчиларга мукаммал билим беришяпти, ҳар томонлама ибрат бўлишяпти. Афсуски, уларнинг айримлари гайриқонуний ишларга қўл уриб, устоз номига доғ туширган ҳолатлар ҳам учраяпти.

Нисбатан ёш, олий маълумотли, 2004 йили Фарғона Давлат университетини таъмомлаган Адҳамжон Умаровга катта ишонч билдирилиб, Бувайда компьютер технологиялари ва сервис касб-ҳунар коллежи директори лавозимига тайинланди. Дастлаб бинойда иш бошлаган раҳбар ишларни беш қилиб кўрсатиш, қўл остидагилар наздида обрў орттириш илминда сохтакорликка қўл ўрди. Ўқувчилаб чиқариш таълими бўйича директор ўринбосари Абдуқодир Атақузиёв ва бош хисобчи Асроржон Дарвишев билан ўзаро тил бириктириб,

бюджет маблағларини талон-торож қилишга киришди.

2013 йил апрель, май ва июнь ойларида талабалар ўқув-ишлаб чиқариш амалиёти ўташлари лозим эди. Улар 22 нафар ишлаб чиқариш амалиётидан дарс бериш лозим бўлган амалиёт раҳбарларига бириктириб қўйилди. Бироқ талабалар олган билимларини амалиётда мустаҳкамлашдан бенасиб қолишди. Расман, ҳужжатлардагина уларга амалиёт машғулотлари ўтилгани кайд этиб қўйилди. Сохта ҳужжатлар тузилиб, амалиётдан бир соат ҳам дарс ўтмаган 22 нафар амалиёт раҳбарига 590 минг сўмдан тортиб салкам 1 млн. 500 минг сўмгача иш ҳақи ҳисобланиб тўланаверди. Шу тариқа директор, унинг ўринбосари ва бош хисобчи "саховатпешалик" билан 24 млн. 636 минг сўмдан зиёд бюджет маблағини "эхсон" қилиб юборишди.

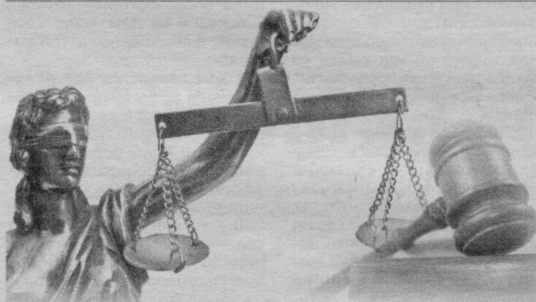
Бундан ташқари, "ҳотамтой" директор коллежнинг штатлар жадвалида қўшимча ва устама тўловлар кўзда тутилмаган бир ҳолатда кадрлар бўлими инспектори О.Раҳимовага 666 минг 900 сўм, хисобчи Т.Дехқоновга 931 минг 600 сўм, бош хисобчи А.Дарвишевга эса 2 млн. 34 минг сўм устама тўловлар ҳисобланган тўлов қайдномаларига имзо чекиб, жами 3 млн. 631 минг сўм миқдордаги бюджет маблағининг талон-торож қилинишига изн берди. Файриқонуний ишлар "ўйдан кўчага чиқмаслиги", "ёпиқлик қозон ёпиғлигига қолиши" учун директор, унинг ўринбосари ва бош хисобчи ўқитувчилар ўтмаган дарс соатларига ҳам иш ҳақи ҳисоблашди. Утилмаган 360 дарс соатлари учун 76 нафар ўқитувчига иш ҳақи тўланиб, "огзилари ёпилди".

Туман прокуратураси томо-

Фарҳод АБДУВАЛИЕВ,
Бувайда туман прокурори

нидан ўтказилган текширишда аниқланган ушбу ҳолатларга нисбатан кўзга тилинган жиноят иши суд мажлисида қўриб чиқилди. Директор А.Умаров ва бош хисобчи А.Дарвишев (директор ўринбосари А. Атақузиёвга нисбатан амнистия акти қўлланилган) айбларига тўлиқ иқдор бўлишди. Уларнинг айби шунингдек, ҳужжатли далиллар, гувоҳларнинг кўрсатмалари билан ҳам тасдиқланди. Суд етказилган зарарнинг ўрни қоплангани, ортиқча тўловлар тўлиқ қайтариб топширилганини эътиборга олиб, судланувчиларни ахлоқ тузатиш ишлари жазосига ҳукм қилди.

Устоз номига доғ туширган, қинғир ишга қўл урганлар жазоларини олишди. Моддий зарарнинг ўрни-ку қопланди. Бироқ, дарслар чала ўтилиши, амалиёт ўталмай қолиши оқибатида ўқувчилар танлаган касблари асосларини шиқ-пукта эгаллаб олмаганлари келгуси ишларида панд бериш эҳтимолини назардан соқит қилиб бўлмайди. Маънавий зарар — ҳалоллик, тўғрисиқликдан сабоқ берган айрим ўқитувчилар, коллеж раҳбариятининг мунофиқлиги ўқувчиларда қолдирган нохуш асратнинг бартараф этилиши осон кечмайди. Бинобарин, таълим муассасаларига раҳбарлик лавозимларига тавсия этиш, тайинлашда номзоднинг нафакат билим ва тажрибаси, маънавияти ҳам тўлақонли баҳоланиши даркор.

Қонун устуворлиги йўлида

Қонунийлигини таъминлаш, тадбиркорлик субъектлари ва фуқароларнинг ҳуқуқий онгини ошириш юзасидан профилактика, ҳуқуқ тарғиботи ишларини кучайтирган ҳолда янги иш ўринлари яратиш, солиқ ва мажбурий тўловларнинг бюджетга тўлиқ тушишини таъминлаш, солиқ базасини кенгайтириш бугунги кундаги асосий вазифаларимиздан биридир.

Улғубек УМАРОВ,

СВОЖДЛКК департаментининг Самарқанд вилоят бошқармаси бошлиғи

Жорий йилнинг ўтган даври мобайнидаги фаолиятимиз давомида давлатга етказилган иқтисодий зарарларни аниқлаш ва ундириш, яширин иқтисодиётни фож этиш, нақд пул маблағларининг банкдан ташқари ноқонуний айланишига чек қўйиш ва валюта муомаласи соҳасида содир этилган қонунбузилишларни аниқлаш ҳамда тадбиркорлик субъектларининг қонуний ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш борасида тезкор-қидирув ва таҳлилий ишларга алоҳида эътибор қаратилди.

Хусусан, жорий йилнинг биринчи ярмида 249 та тадбир ўтказилди, аниқланган иқтисодиёт, солиқ ва валютага оид қонунбузилиши ҳолатлари бўйича 175 та жиноят иши кўзга тилиб, 74 та маъмурий ҳуқуқбузарликка доир ишлар юритилди.

Бошқарма томонидан тезкор-таҳлилий фаолиятга алоҳида эътибор берилганлиги натижасида давлат бюджетига жами 49 млрд. 348 млн. 800 минг сўм қўшимча солиқ ва молия-

вий жарималар ҳисобланди. 5 млрд. 721 млн. 900 минг сўм миқдордаги маблағларнинг ундирилиши таъминланди.

Солиқ тўловларини тўлашдан бўйин товлаш билан боғлиқ 13 та жиноят иши кўзга тилиди. Шунингдек, ўзлаштириш ва растрата йўли билан бюджет ҳамда бошқаларнинг манфаатларига етказилган 1 млрд. 957 млн. сўмлик зарарлардан 646 млн. 200 минг сўмининг ундирилиши таъминланди.

Бошқарма ва ҳудудий бўлимлар томонидан ўтказилган тадбирлар натижасида қонунбузарлардан ноқонуний муомалага киритилган жами 659 млн. сўмликдан ортиқроқ товар-моддий бойликлар олиб қўйилиб, шундан 7 та ҳолат бўйича 116 млн. 500 минг сўмлик товарларнинг четдан ноқонуний олиб кирилиши билан боғлиқ ҳуқуқбузарликлар аниқланди.

Валюта соҳасидаги қонунбузилишларни аниқлаш ва бартараф этиш борасида 33 та ҳолат аниқланиб, 4 та жиноят ва 29 та маъмурий иш кўзга тили-

ди. Айбдорлардан ноқонуний равишда муомалага киритилган 66246 АҚШ доллари, 215 евро, 292380 Россия рубли, 13 минг қозоқ тенгеси ва 137 млн. 900 минг сўм ашёвий далил сифатида олиб қўйилди.

Давлат рўйхатидан ўтмасдан ноқонуний равишда маҳсулот ишлаб чиқариш фаолияти билан шуғулланаётган 47 та яширин шехт фаолияти фож этилди. 28 та жиноят иши ҳамда 19 та маъмурий ҳуқуқбузарликка оид иш кўзга тилиб, ҳуқуқбузарлардан 95767,7 минг сўмлик маҳсулотлар ашёвий далил сифатида олинди. 12 та ҳолатда сифатсиз ёғ ишлаб чиқариш, 31 та ҳолатда озик-овқат ва 4 та ноозиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳолатлари аниқланди.

Акциз марказиз алкоғолли ва тамаки маҳсулотларини қонунга хилоф равишда ишлаб чиқариш ва уларнинг муомалага киритилиши билан боғлиқ 23 та қонунбузарликлар фож этилди.

Шунингдек, тадбиркорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, уларни қўллаб-қувватлаш натижасида ярати-

лаётган янги иш ўринлари, тадбиркорлар фаолиятидаги сунъий тўсиқлар ва бошқа суиестеъмолчиликларга барҳам бериш борасида бошқарма ва унинг ҳудудий бўлимлари томонидан амалга оширилаётган ишларнинг ҳудуддаги маҳаллий телевидение, радио ва матбуотда мунтазам ёритиб борилиши ташкиллаштирилган.

Бошқарма ва унинг ҳудудий бўлимлари томонидан 207 нафар фуқаро ва тадбиркорлик субъектларига амалий ёрдам кўрсатилиши натижасида 276 та қўшимча иш ўринлари яратилди. Шу жумладан, 6 нафар тадбиркорлик субъектларига фаолиятини кенгайтириш учун банклардан жами 1732,3 млн. сўм кредит олишда, 8 та оилавий корхона ташкил этилишида, 3 та тадбиркорлик субъектларининг коммуникация тармоқларига уланishiда ва 190 нафар фуқаронинг тадбиркорлик субъекти сифатида давлат рўйхатидан ўтишига амалий ёрдам кўрсатилди.

Одам савдоси — инсон, унинг шаъни, қадр-қиммати, осоийш-та турмуши ҳамда келажакига таҳдид солаётган трансмиллий уюшган жиноятчилик кўринишларидан бири бўлиб, ўзининг чегара танламаслиги ҳамда ғирлобига асосан ёшларни ва аёлларни тортаётгани билан дунё ҳамжамиятида катта ташвиш ва хавотир уйғотмоқда. Ушбу жиноий фаолият ортда мажбурий меҳнат ва донорлик, қуллик, ҳарбий тўқнашувларга фойдаланиш, фоҳишабозлик билан шугулланишга мажбурлаш каби қабих қилишлар мужассамлар.

Таассуфки, аини даврга келиб, одам савдоси мўмайгина фойда келтирувчи фаолият турларидан бирига айланиб улгурди. Бу борадаги рақамларга назар ташласак, ушбу иллат жаҳон микёсида тобора чуқурроқ илдириб бораётганининг гувоҳи бўламиз. БМТнинг маълумотларига кўра, дунёда қулга айланиб қолаётган фуқароларнинг сони йилдан-йилга ортиб бораёпти. Аини вақтда мазкур иллатнинг чангалига илиниб, аянчли аҳволга тушиб қолган инсонлар сони 20 миллиондан ортиқни ташкил қилмоқда. Му-тахассисларнинг айтишича, ҳар йили дунёда 4 миллиондан ортиқ инсон ўз эркига зид равишда сотилиб, қулга айланар экан. Халқаро экспертлар берган маълумотларга кўра, қуллик савдосидан тушаётган йиллик даромад микдори қарийб 150 миллиард АКШ долларини ташкил қилган.

Шунинг учун ҳам 2013 йилда БМТнинг Бош Ассамблеяси томонидан маъқулланган А/RES/68/192-сонли Резолюцияга асосан 30 июль — Бутунжаҳон одам савдосига қарши курашиш кун, деб эълон қилинган ҳамда ушбу куннинг 2014 йилдан бошлаб нишонланиши қайд этилди.

Шу сана муносабати билан БМТ Бош қотиби томонидан йўлланган Мақтубда: "Одам савдоси улкан ва дахшатли индустрия бўлиб, у ўзининг қурбонларини ҳуқуқ ва қадр-қимматидан маҳрум қилади ҳамда уюшган жиноий гуруҳларга миллиардлаб даромад келтиради. Аксарият ҳолларда ночор аҳволдаги хотин-қизлар ва болалар одам савдосининг қурбонига айланади, уларни алдов йўли билан азоб-қуббатли ҳаёт кечиришга мажбур қилишади. Улар фоҳишалик билан шугулланишга, қулликни еслатувчи шароитларда ишлашга мажбур қилинади. Бутунжаҳон одам савдосига қарши курашиш кунинда бундай жиноий амалиётга барҳам беришга ҳамда унинг қурбонларига ишонч бахш этувчи амалий ишларга даъват этувчи қақриқлар баралла янграйверсин, зотан, улар ҳам ораимизда, биз билан ёнма-ён яшашида. Одамфурушларни тўхтатиш учун уларни молиявий манбаларидан маҳрум қилмоғимиз, уларнинг маблағларини мусодара қилмоғимиз лозим", дейилади. Шунингдек, мақтубда барча мамлакатларни "Трансмиллий уюшган жиноятчиликка қарши кураш тўғрисида"ги Конвенция ва уни тўлдирувчи "Одам савдосининг, айниқса, аёллар ва болаларни сотишнинг сотишнинг олдини олиш, унга чек қўйиш ва бунинг учун жазолаш тўғрисида"ги қўшимча Баённомага қўйилишига ва ушбу ҳужжатларни ижро этишга даъват этилади.

Бугунги кунга келиб ушбу чегара билмас иллатнинг олдини олишда аввало БМТнинг 1948 йилда қабул қилинган "Инсон ҳуқуқлари умумжаҳон Декларацияси", 1950 йилда қабул қилинган Инсон ҳуқуқлари ва асосий эркинликларини муҳофаза қилиш Европа конвенцияси ҳамда 1966 йилда қабул қилинган "Фуқаролик ва сиёсий ҳуқуқлар тўғрисида"ги халқаро пактда кўрсатилган ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиш амалда ҳаётга татбиқ этилмоқ-

да. Шунингдек, ўз навбатида республикада ҳам инсон ҳаёти, соғлиги, шаъни ва қадр-қиммати, дахлсизлиги ва ҳавфсизлиги давлат муҳофазасига олинган ҳолда, унинг ҳуқуқ ва эркинлиги олий қадрият эканлиги ҳуқуқий манбаларда тўлиқ эътироф этилган.

Юртимизда бу иллатга қарши кураш таъсирчанлигини

марадорлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Қарори билан юқоридаги қонун нормалари амалга татбиқ этилди. Мазкур қарор билан "2008-2010 йилларда одам савдосига қарши курашиш самарадорлигини ошириш бўйича Миллий тадбирлар режаси" тасдиқланиб, тегишли давлат органлари ва жамоат ташкилотлари олдиға аниқ вазифалар қўйилди (ҳозирда мамлакатимизда учинчи чора-тадбирлар дастури амалга оширилмоқда).

Шунингдек, одам савдосига қарши курашиш, бундай жиноят қурбонларини ижтимоий ҳимоялаш тадбирлари комплекси характерга эга эканлиги инобатга олиниб, давлат органлари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ва нодав-

казини ташкил қилиш тўғрисида"ги Қарор имзоланди. Унга асосан Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги қоидада реабилитация маркази ташкил қилинди, унинг асосий вазифалари ва йўналишлари белгиланди, марказнинг тузилиши ҳамда унинг Низоми тасдиқланди. 2009 йил 18 ноябрь кунини Тошкент шаҳрида 30 ўринга эга бўлган Республика реабилитация маркази фойдаланишга топширилди. Бугунги кунда марказ малакали мутахассислар билан таъминланган бўлиб, одам савдоси жабрдийдаларининг яшаши, тиббий, психологик, юридик ва бошқа ёрдамлар олиши учун барча шароитлар яратилган.

Яна шуни таъкидлаш жоизки, "Одам савдосига қарши ку-

ки вақтдан соғломлаштириш ва бандлигини таъминлаш юзасидан давлат органлари ва жамоатчилик ташкилотларининг ҳамкорлигини янада кучайтиришга қаратилган Қўшма курсатма ишлаб чиқилиб, ижрога қаратилди. Шунингдек, одам савдосига қарши курашиш бўйича Республика Идоралараро комиссияси аъзолари, улар фаолият кўрсатаётган идораларнинг одам савдосига қарши курашиш ва унинг олдини олиш борасидаги фаолиятини акс эттирувчи ҳисобот шакли ишлаб чиқилиб ҳамда уни ҳар чорак якуни билан Республика Идоралараро комиссиясига тақдим этиб бориш тартиби жорий этилди.

2013 йил 7 октябрь кунини "Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига

Инсон тақдирига бефарқ бўлмайдик!

Гулноза РАҲИМОВА,
Бош прокуратура
Матбуот хизмати бошлиғи

ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш, шунингдек айрим қонун ҳужжатларини ўз кучини йўқотган деб топиш тўғрисида"ги Қонунга кўра, "Аҳолини иш билан таъминловчи асосий орган сифатида белгиланганлиги муносабати билан, 2004 йилда вазирлиқнинг Терроризмга қарши курашиш ва жиноят қидирув Бош бошқармаси қоидада ташкил этилган одам савдосига қарши курашиш бўйича бўлиниа асосида одам савдосига қарши курашиш бўлими ва унинг ҳудудий таркибий тармоқлари ўз фаолиятини бошлади. Шунингдек, ички ишлар органларида одам савдоси билан боғлиқ жиноятларнинг алоҳида статистика ҳисоботини юритиш, бу турдаги жиноятчиликнинг аҳолини ҳар ойда таҳлил қилиш ҳамда ўз вақтида ташкилий-профилактика чораларини белгилаш йўлга қўйилди.

2013 йилнинг ноябрь ойида Одам савдоси жабрдийдаларига ёрдам бериш ва уларни ҳимоя қилиш бўйича Республика реабилитация маркази ҳудудда спорт-соғломлаштириш мажмуаси ва дам олиш боғи қуриб фойдаланишга топширилди.

Одам савдосига қарши курашишда аҳоли ўртасида ушбу иллатнинг хавфи ва оқибатлари ҳақида кенг тушунтириш ишларини олиб бориш, фуқароларни бу борадаги вазиятдан огоҳ этиш ҳамда хабардорлигини таъминлаш мақсадида 330 мингдан ортиқ тарғибот тадбирлари ўтказилди, уларнинг 15 мингдан ортигини оммавий ахборот воситаларидаги чиқишлар ташкил этади.

Одам савдоси жинояти ва унинг муҳдиш оқибатларини аҳолига, айниқса, ёшларга таъсирчан руҳда етказиш мақсадида Республика Идоралараро комиссиясининг ташаббуси билан Ўзбек Миллий академик драма театри билан ҳамкорликда 3 та спектакль сахналаштирилиб, намойиш этилмоқда.

Одам савдоси жиноятининг хавфи ва оқибатларидан огоҳ этувчи, бундай иллатга қарши курашга чорловчи 2 мингта баерлар аҳоли гавҳум жойларда, автомобил, темир йўл, ҳаво транспорти бекатларида, чегара-ўтиш постларида ўрнатилди ҳамда 1 миллиондан ортиқ буклет, плакат ва бошқа материаллар тарқатилди.

Хулоса ўрнида айтиш ўринлики, инсон эркинлиги, қадр-қиммати ва шаъни замонавий жамиятнинг энг асосий қадриятларидан бири бўлиб, уларнинг дахлсизлигини таъминлаш сас — давлатнинг асосий функцияси ҳисобланади.

оширишда аввало, мазкур соҳада халқаро ҳамжиҳатлик йўлга қўйилди. Ўзбекистон Республикаси БМТнинг "Одам савдоси ва фоҳишаларнинг учинчи шахслар томонидан ишлатилишига қарши кураш тўғрисида"ги Конвенцияси ҳамда якуний Баённомаси, "Трансмиллий уюшган жиноятчиликка қарши кураш тўғрисида"ги Конвенция ва уни тўлдирувчи "Одам савдосининг, айниқса, аёллар ва болаларни сотишнинг олдини олиш, унга чек қўйиш ва бунинг учун жазолаш тўғрисида"ги қўшимча Баённомаси, "Болаларни бошқа давлатларга ўйиб кетишнинг фуқаролик аспекти ҳақида"ги Гаага Конвенцияси каби қўйиб халқаро ҳужжатларнинг иштирокчисига айланди. Шунингдек, бу борада хорижий давлатлар билан уюшган жиноятчилик, шу жумладан, одам савдосининг хавфи кўринишларига қарши кураш ҳақидаги ўттиздан ортиқ шартнома ва келишувлар имзоланди.

Одам савдосига қарши самарали курашиш нафақат мазкур фаолиятни халқаро ҳуқуқий жиҳатдан таъминлаш, балки миллий қонунчилик тизимини тақомиллаштириш билан ҳам чамбарчас боғлиқ. Шунинг учун ҳам, халқаро ҳужжатлар нормаларини миллий қонунчилик тизимига имплементация қилиш борасида бир қатор қонун ижодкорлиги ишлари амалга оширилди ва мамлакатимизда одам савдосига қарши курашиш бўйича ҳуқуқий асослар яратилди. 2008 йил 17 апрелда "Одам савдосига қарши курашиш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг қабул қилиниши мамлакатимизда бу офатга қарши курашиш, ундан жабрланганларни ҳимоя қилишда муҳим босқич бўлди. Бу қонун одам савдосига қарши курашишнинг тартибига солиди, "одам савдоси" тушунчасини халқаро стандартларга мувофиқ мустаҳкамлади ва ушбу фаолиятни амалга оширувчи давлат органлари ва уларнинг ваколатларини белгилла берди. Шу билан бирга, одам савдоси қурбонларини ҳимоя қилиш ва уларга ёрдам кўрсатиш масалаларини давлат микёси даражасида мустаҳкамлади.

Жумладан, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2008 йил 8 июлдаги "Одам савдосига қарши курашиш са-

лат нотижорат ташкилотларнинг бу борадаги фаолиятини мувофиқлаштириш мақсадида Юртбошимизнинг мазкур қарори асосида Одам савдосига қарши курашиш бўйича Республика Идоралараро комиссияси ташкил этилди.

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуровори Р.Қодиоров раислигида тузилган мазкур комиссия таркибига Ички ишлар вазирли (комиссия раиси ўринбосари), Бош вазир ўринбосари, Хотин-қизлар қўмитаси раиси, Адлия, Иқтисодиёт, Соғлиқни сақлаш, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлари, Ташқи ишлар, Ички ишлар, Молия вазирлигининг ўринбосарлари, Миллий хавфсизлик хизмати раисининг ўринбосари, Чегара қўшнилари қўмондонини, Давлат божхона қўмитаси раиси, Олий Мажлисининг инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (Омбудсман), "Қамолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати Марказий кенгаши раиси, Инсон ҳуқуқлари бўйича Миллий марказ директори, "Маҳалла" хайрия жамоат фонд раиси, "Ижтимоий фикр" жамоатчилик маркази директори киритилди.

Кейинчалик қарор талабларидан келиб чиққан ҳолда, жойларда ҳам одам савдосига қарши курашиш бўйича жами 209 та ҳудудий идоралараро комиссияларнинг фаолияти тўлиқ йўлга қўйилиб, уларда 2347 та комиссия аъзоларидан ташкил этилган ишчи гуруҳлар фаолият олиб бормоқда.

2008 йил 16 сентябрда эса "Одам савдосига қарши курашиш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни қабул қилинганлиги муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг Жиноят кодексига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги Қонун қабул қилинди. 1994 йил 22 сентябрда қабул қилинган Жиноят кодексида илк бор одам савдосига қарши курашиш мақсадида бундай ҳаракатлар учун жиноий жавобгарлик белгиланган бўлса, мазкур қонун асосида ушбу модда тақомиллаштирилиб, ушбу тоифадаги жиноятлар учун жазо чоралари кучайтирилди.

2008 йил 5 ноябрда Республика Президентини томонидан "Одам савдоси жабрдийдаларига ёрдам бериш ва уларни ҳимоя қилиш бўйича Республика реабилитация мар-

рашиш тўғрисида"ги Қонун билан Ички ишлар вазирлиги одам савдосига қарши курашиш соҳасида одам савдоси билан боғлиқ жиноятларни очиш бўйича тезкор-қидирув фаолиятини ташкил этиш ҳамда амалга ошириш, жиноят ишлари бўйича суриштирув ва дастлабки тергов ўтказилишини таъминловчи асосий орган сифатида белгиланганлиги муносабати билан, 2004 йилда вазирлиқнинг Терроризмга қарши курашиш ва жиноят қидирув Бош бошқармаси қоидада ташкил этилган одам савдосига қарши курашиш бўйича бўлиниа асосида одам савдосига қарши курашиш бўлими ва унинг ҳудудий таркибий тармоқлари ўз фаолиятини бошлади. Шунингдек, ички ишлар органларида одам савдоси билан боғлиқ жиноятларнинг алоҳида статистика ҳисоботини юритиш, бу турдаги жиноятчиликнинг аҳолини ҳар ойда таҳлил қилиш ҳамда ўз вақтида ташкилий-профилактика чораларини белгилаш йўлга қўйилди.

2013 йилда эса Ички ишлар вазирлиги тизимидаги одам савдосига қарши курашиш бўйича махсус бўлим негизида учта бўлимдан иборат бўлган одам савдосига қарши курашиш ва узоқ муддатга чиқиб кетган шахслар билан ишларни мувофиқлаштириш бошқармаси тизилди.

Айтиш жоизки, комиссия томонидан одам савдосига қарши курашиш фаолиятини олиб боровчи давлат идоралари ҳамда ҳудудий идоралараро комиссияларнинг бу борадаги фаолиятини янада тақомиллаштиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Бу борада Республика Идоралараро комиссияси томонидан ҳудудий идоралараро комиссиялар фаолиятига оид норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар қабул қилинди.

Республика идоралараро комиссияси йиғилишларида одам савдосига қарши курашиш борасидаги фаолиятини амалга оширувчи мутасадди давлат органлари раҳбарларининг мазкур масалага оид ҳисоботлари эшитилиб, йўналишдаги фаолиятини янада тақомиллаштиришга қаратилган 40 дан ортиқ қарор қабул қилинган.

Одам савдосидан жабрланган фуқароларни, улар белгиланган тартибда жабрланувчи, деб эътироф этилган дастлаб-

Осуда ҳаёт ва барқарор тараққиёт узвийлиги

ТЕЗКОР-ҚИДИРУВ ФАОЛИЯТИНИНГ ҲУҚУҚИЙ АСОСЛАРИ ЯНАДА ТАКОМИЛЛАШМОҚДА

кафолатлари

[Давоми. Бошланиши 1-бетда]

Ўзбекистон Республикасининг "Тезкор-қидирув фаолияти тўғрисида"ги Қонуни бу соҳадаги фаолиятнинг янада либераллашувига хизмат қилади ва у демократик давлатларнинг умумэтироф этилган андозаларига ҳар тарафлама мос равишда шахс, жамият ва давлат ҳавфсизлигини жиний тажовузлардан ҳимоя қилиш масалаларини ўзида қамраб олади.

Ушбу қонун қабул қилинганига қадар тезкор-қидирув фаолияти Жиноят-процессуал, Жиноят-ижроия кодекслари ва "Терроризмга қарши кураш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг айрим моддалари ҳамда тегишли идоравий ҳужжатлар асосида тартибга солиб келинар эди. Шу боис ҳам "Тезкор-қидирув фаолияти тўғрисида"ги Қонуннинг қабул қилиниши зарур ва долзарб аҳамиятга эга-дир.

Қонунда Ички ишлар вазирлиги, Миллий ҳавфсизлик хизмати, Давлат божхона қўмитаси ва Бош прокуратура ҳузуридаги Солиқ, валютага оид жиноятларга ва жиний даромадларни легаллаштиришга қарши курашиш департаменти органлари Ўзбекистон ҳудудида тезкор-қидирув фаолиятини амалга ошириш ваколатига эга экани, бошқа давлат органлари, шунингдек, юридик ва жисмоний шахслар томонидан тезкор-қидирув фаолиятини олиб бориш таққилиши назарда тутилган.

Тезкор-қидирув фаолиятининг асосий вазифалари қонуннинг 4-моддасида қайд этилган бўлиб, унда инсон ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатлари, юридик ва жисмоний шахсларнинг мол-мулки ҳимоя қилиниши, шахс, жамият ва давлат ҳавфсизлигини таъминлаш масаласи устувор вазифалардан бири этиб белгиланган. Шунингдек, 7-моддада тезкор-қидирув фаолиятини амалга оширувчи органлар ҳамда уларнинг ходимлари томонидан инсон ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатлари бузишнинг тақдирда, мазкур органлар ва уларнинг раҳбарлари ушбу ҳуқуқлар,

эркинликлар ва қонуний манфаатларни тиклаш, етказилган зарарнинг ўрнини қоплаш ҳамда айбдорларни белгиланган тартибда жавобгарликка тортиш чораларини кўриши шартлиги мустақамлаб қўйилган.

Фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари ҳимояси, биринчидан, уларнинг тезкор-қидирув фаолиятини амалга оширувчи органларнинг қарорлари ва мазкур органлар ҳаракатлари (ҳаракат-таъминлаш) устидан бўйсунув тартибда юқори турувчи орган, прокурор ёки судга шикоят қилиши орқали, иккинчидан, фуқаро мурожаат қилмаганда эса тезкор-қидирув фаолияти устидан идоравий ва прокурор назорати таъминланиши ва тезкор-қидирув тадбирларининг турлари, уларни ўтказиш учун асослар, шартлар, чекловлар, тезкор-қидирув фаолиятини ахборот билан таъминлаш ва ишни юритиш, натижалардан фойдаланиш, маълумотларни муҳофаза қилиш ҳамда тезкор-қидирув тадбирларини ўтказиш тўғрисидаги қарорларнинг прокурор томонидан кўриб чиқиш тартиби кўрсатиб берилган.

Мазкур қонунда тезкор-қидирув 16 та тадбирдан иборат қилиб белгиланган. Жумладан, қонуннинг 16-моддаси 1-қисмида ёзишмалар, телефон орқали ва бошқа сўзлашувлар, почта жўнатмалари, телеграф хабарлари ҳамда алоқа тармоқлари орқали узатиладиган бошқа хабарлар сир сақланиши, шунингдек, уй-жой дахлсизлиги ҳуқуқларини белгилловчи тезкор-қидирув тадбирлари ўтказилишига прокурор санкцияси асосида йўл қўйилиши белгиланди.

Исботлаш жараёнида тезкор-қидирув фаолиятининг натижаларидан фойдаланиш масаласи ҳозирги пайтгача ечимини кутаётган долзарб муаммолардан бири эди. Бунинг асосий сабаби, ушбу масаланинг қонун билан аниқ тартибга солинмаганидир. Ақсари ҳолларда бу каби материаллар судлар томонидан далил сифатида кўриб чиқилмаслиги натижасида тезкор-қидирув фаолиятини амалга оширувчи органлар бир қатор қийинчиликларга дуч келарди. Шунингдек, ушбу қонунда уюшган жиний гуруҳ ёки

уюшма орасига уларни бош қилиш мақсадида киритилган шахс қонунда белгиланган тартибда қилмишининг жинийлигини истисно қиладиган ҳолатлар мавжуд бўлган тақдирда, қонунга хилоф қилмишлари учун жиний жавобгарликдан озод этилиши белгилаб қўйилди. Қонуннинг 27-моддасида тезкор-қидирув фаолиятини амалга оширувчи органлар томонидан қонунларнинг ижро этилиши устидан назорат Бош прокурор ва унга бўйсунувчи прокурорлар амалга ошириши, унинг иккинчи қисмида эса прокурорлар ўзларига тақдим этилган ҳужжатлар ва материаллардаги маълумотларнинг махфийлигини таъминлаш лозимлиги кўрсатиб ўтилган.

Қонунда ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар, авваламбор, прокуратура идораларининг фаолиятида ўта муҳим аҳамиятга эга бўлган қонунийлик ҳамда инсон ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларига риоя этилиши устидан таъсирчан назорат ўрнатиш принципларининг назарда тутилиши катта аҳамият касб этади. Зеро, қонунийлик принципи тезкор-қидирув фаолиятини ўтказишда мазкур фаолиятни амалга оширувчи органлар ҳамда уларнинг мансабдор шахслари томонидан Ўзбекистон Республикаси Конституцияси, Жиноят, Жиноят-процессуал, Жиноят-ижроия кодекслари ва бошқа қонун ҳужжатлари талабларига қатъий амал қилинишини таъминласа, инсон ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларига риоя этиш принципи фуқароларнинг халқаро ҳужжатларда, Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ҳамда бошқа қонун ҳужжатларида мустақамланган, олий қадрият деб эътироф этилган ҳуқуқ ва эркинликларини кафолатлайди. Қонун тезкор-қидирув фаолияти тушунчасининг таърифи ҳамда ушбу фаолиятнинг асосий вазифалари ва тамойилларини белгилайди. Ушбу фаолият инсон ҳаёти, соғлиги, ҳуқуқ ва эркинликлари, қонуний манфаатларини, давлат ва жамият ҳавфсизлигини жиний тажовузлардан ҳимоя қилади.

Тезкор-қидирув фаолияти билан боғлиқ тадбирларнинг мазмунини, асосий йўналишлари, мазкур қонунда

Улугбек СУННАТОВ,
Қашқадарё вилоят прокурори

ифодаланганидек, умуминсоний қадриятлардан келиб чиққан ҳолда, шахснинг ҳуқуқ ва эркинликларига риоя этилиши, шунингдек, тезкор-қидирув фаолиятини амалга оширувчи органларнинг ҳуқуқий кафолатлари тизимини такомиллаштиради. Жиноятлар содир этилишининг дастлабки босқичларидаёқ уларнинг олдини олиш ва ўз вақтида тўхтатиш бўйича чораларнинг самарадорлигини ҳамда суриштирув ва дастлабки терговнинг сифатини оширади.

Шу нуктага назардан олиб қараганда, мазкур қонун тезкор-қидирув фаолиятининг принциплари ва шакллари ҳамда уни амалга оширишда қонунийликни таъминлайди. Ушбу фаолиятнинг турли йўналишларини тартибга солувчи бир қатор норматив-ҳуқуқий ҳужжатларда акс эттирилган нормаларни тизимлаштириш имконини яратди. Фуқароларнинг ҳуқуқ ва қонуний манфаатларини ўтказишда ҳимоя қилиш, суд-ҳуқуқ тизимини янада демократлаштиришга яқиндан ёрдам беради.

Хулоса ўрнида айтганда, "Тезкор-қидирув фаолияти тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг қабул қилиниши тезкор-қидирув тадбирларини амалга оширувчи ваколатли давлат органлари фаолиятининг либераллашувига олиб келади. Қонунийликка риоя этишнинг реал ҳуқуқий кафолатларини яратди ва инсон ҳуқуқлари, эркинликлари ҳамда қонуний манфаатларини ҳимоя қилишда, шахс, жамият ва давлат ҳавфсизлигини жиний тажовузлардан муҳофаза қилишда муҳим асос сифатида хизмат қилади.

Мазкур қонун суриштирув ва дастлабки терговнинг сифатини ошириш, ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш ва ўз вақтида аниқлаш чораларининг самарадорлигини янада юксалтириш имконини беради. Бу эса пировард натижада жамиятимизда тинч ва осуда ҳаёт, барқарор тараққиёт узвийлигини таъминлаш шартларидан биридир.

Барчамиз бирдай масъулмиз

Инсон маънавиятини шакллантириш ва юксалтиришда оиланинг ўрни ва таъсири беқиёсдир. Чунки инсоннинг энг соф ва покиза туйғулари, илк ҳаётий тушунча ва тасаввурлари айнан оила бағрида шаклланади.

Эътироф этиш керак, мамлакатимизда амалга оширилаётган изчил ислохотлар жараёнида жамиятнинг кўйи бўғини — оиланинг ҳуқуқий асослари ҳам тобора мустаҳкамланмоқда. Халқимизнинг азалий қадрият ва аънаёлари эътиборга олиниб, Конституциямизга алоҳида "Оила" боби киритилган. Тўрт моддани ўз ичига олган мазкур бобда оила жамиятнинг асосий бўғини эканлиги ҳамда жамият ва давлат муҳофазасида бўлиш ҳуқуқига эгаллиги мустаҳкамлаб қўйилган.

Маълумки, оиланинг биринчи шарти никоҳ ҳисобланади. Расмий никоҳ қайд этилиши билан эр-хотиннинг ўзаро ва жамият олдидagi ҳуқуқлари, бурчлари пайдо бўлади. Ана шу ҳуқуқ ва бурчларга томонларнинг тўлиқ амал қилиши оилани мустаҳкамлайди. Оила мустаҳкам бўлгандагина ўзининг

жамият олдидagi вазифаларини бажара олади. Қобил фарзандлар, етук инсонлар фаровон, бекаму кўст, соғлом оилаларда камол топади, ўсиб-ўлғайди.

Йигит-қизларнинг турмуш куриш ёши оила мустаҳкамлигига таъсир кўрсатувчи асосий омиллардан бири эканлигини ҳеч ким инкор этмас керак. Мутахассисларнинг таъкидлашича, бош мия 21 ёшда дерли тўлиқ ривожланиб бўлади, инсоннинг жисмоний ва руҳий ҳолати барқарорлашади. Тиббиёт ходимлари қизларнинг 16-18 ёшларда она бўлиши жиддий муаммоларни келтириб чиқариши мумкинлигини аниқлашган.

Афсуски, айрим ота-оналар кўпинча фарзандининг келажак тақдирини, бахт-саодатини ҳақида ўйламай, ҳали балоғат ёшига етмаган қизини узатиш ёки ҳали оқ-қорани таниб ўлгурмаган ўғлини уйланти-

риш тараддудига тушиб қолишди. Баъзан қизларни ўн олти, ҳатто ундан кичик ёшда турмушга узатиб юбориш ҳоллари ҳам учраб туради.

Шу боис ҳам оила институти янада такомиллаштириш, ёш авлод саломатлигини таъминлаш, вояга етмаганларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиш, улар ўрта-сид эрта никоҳга киришишнинг олдини олиш юзасидан қонунчилигимиз такомиллаштирилиб боришмоқда.

2013 йил 30 апрелдаги "Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги Қонунга қўра Ўзбекистон Республикаси Оила кодекси, Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги ва Жиноят кодексларидаги никоҳ ёши тўғрисидаги қонун талабларини бузганлик, яъни никоҳ ёшига етмаган шахс билан никоҳга киришиш, уни эрга бериш ёки уйлантириш, шунингдек, никоҳ ёшига етмаган шахс билан никоҳ тузишга доир диний маросимни амалга ошириш учун жавобгарлик-

ни белгилловчи нормалар киритилди.

Ўзбекистон Республикаси Оила кодексининг 15-моддаси иккинчи қисми янги таҳрирда баён этилди. Унга қўра, никоҳ ёшини камайтиришга рухсат бериладиган ҳолатларнинг кенг маънода шарҳланишининг олдини олиш мақсадида, уларнинг аниқ рўйхати белгиланди. Хусусан, узрли сабаблар бўлганда, алоҳида ҳолларда (ҳомилдорлик, бола туғилиши, вояга етмаган шахснинг тўла муомаласига лаёқатли, деб эълон қилиниши (эмансипация), никоҳга киришни хоҳловчиларнинг илтимосига қўра, никоҳ давлат рўйхатидан ўтказиладиган жойдаги туман, шаҳар ҳокими никоҳ ёшини қўпи билан бир йилга камайтириш мумкинлиги мустаҳкамланди. Шунингдек, никоҳ ёши тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганлик учун жавобгарлигини янада қучайтириш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекс 47-3-модда билан тўлдирилди. Унга қўра, мазкур мод-

Баҳодир ТАЙДЖАНОВ,
Миробод туман прокурори

данинг 1-қисмида никоҳ ёшига етмаган шахс билан ҳақиқатда никоҳ муносабатларига киришиш учун жавобгарлик белгиланди.

Оила кодексида белгиланган никоҳ ёши ҳақидаги норманинг никоҳга кирувчи эркак ва аёл томонидан бузилиши ушбу модданинг 1-қисмига асосан энг кам иш ҳақининг беш бараваридан ўн бараваригача жарима солишга сабаб бўлади. Шунингдек, ушбу модданинг 2-қисмида никоҳ ёшига етмаган шахсини эрга берганлик ёхуд уйлантирганлик учун ота-оналар ёки уларнинг ўрнини босувчи шахсларнинг жавобгарлиги белгиланган.

Фарзанди никоҳ ёшига тўлмаганини била туриб, уни эрга берган ёки уйлантирган ота-оналар ёки уларнинг ўрнини босувчи шахсларга энг кам иш ҳақининг етти бараваридан ўн беш бараваригача жарима солинади.

[Давоми 6-бетда]

Ўрناق бўлиш ўрнига...

Аслида раҳбарлик ҳар қандай киши учун синовдай гап. Кимдир амал курсисига ўтириб, вазифасини вижонан бажариб, ҳалоқ ишлаб жамонинг ҳурматига сазовор бўлса, яна кимдир буни ноқонуний даромад орттириш учун берилган имконият деб билади.

Таъкидланганидек, мансабга эришган, ўз манфаатини устун қўйган кимсаларнинг кирдикорлари бир кун келиб фош бўлиши ва эл олдида шарманда бўлишлари таъин.

Андижон туманидаги Агрорасаноат касб-ҳунар коллежининг ўқув ишлари бўйича директор ўринбосари Муқаддамхон Мансурова (исм-фамилиялар ўзгартирилган) ҳамда касбий таълим бўйича директор ўринбосари Нозимжон Усмоновларнинг фикру ҳаёллари ҳамкасблари ҳақларини ўзлаштириш-

дан иборат бўлиб қолди. Юқорида номлари келтирилган шахслар 52 нафар коллеж ходимининг 18 млн. 551 минг сўм иш ҳақларини кимсаларига уриб, пинакларини ҳам бузишмади.

Таълим муассасасида ёшлар тарбиясидек савобли ишга бел боғлаганини унутган кимсаларнинг бу билан нафслари ором олмади. Улар яна ўқув даргоҳида меҳанлик вазифасида ишловчи А.Раҳимовнинг 401 минг 400 сўм иш ҳақиға ҳам чанг солишди. Айниқса, уларнинг таълим масканида ўқимаган 11 нафар шахсга диплом

тўғрилаб берганини қандай изоҳлаш мумкин?

Н.Усмонов давлат мулкни талон-торож қилишда устаси фаранг чиқиб қолди. У ўзининг жавобгарлигида бўлган 582 минг 400 сўмлик ёқилги маҳсулотларини ҳам ўзлаштириб юборади.

Бу кимсалар қилаётган қонунбузарликларидан ҳеч кимнинг хабари йўқ, деб ўйлаб хато қилишди. Уларнинг қинғир ишлари узоққа бормади. Судда уларнинг барча кирдикорлари фош қилинди. Етказилган зарар айбдорлардан тўлиқ ундириб олинди.

Жамшидбек БЕГМАТОВ, СВОЖДЛҚК департаментининг Андижон вилоят бошқармаси бўлим катта суриштирувчиси

Хукуматимизнинг инсонпарварлик сиёсати туфайли Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг 2013 йил 12 декабрдаги "Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлигининг йигирма бир йиллиги муносабати билан амнистия тўғрисида"ги Қарорига мувофиқ қонунбузарлар афв этилди. Бироқ, зиялиларнинг вакиллари бўлган ўқитувчиларга бу каби қинғир ишлар яраша-дилми?.. Аксинча, устозлар ёшларга ҳар соҳада ўрناق бўлишлари керак эмасми-ди?...

Тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш борасидаги қонун ва қонуности ҳужжатлари соҳанинг жадал суръатларда ривожланишига хизмат қилаётгани шубҳасиздир.

Ноқонуний даромадни деб...

Жамшид КАЙИМОВ, СВОЖДЛҚК департаментининг Қўқон шаҳар бўлими бошлиғи

Амалдаги қонунлар доирасида фаолият юритаётган ишбилармонлар савдо-сотиқни, ишлаб чиқаришни кенг йўлга қўйиб, истеъмолчиларнинг сифатли товарлар ва хизматларга бўлган эҳтиёжларини тўла-тўқис қондиришга интилишяпти. Бироқ, яратилган қўлай шарт-шароит ва имкониятлардан фойдаланиб, эмин-эркин иш қўриш ўрнига ғайриқонуний ишлаб чиқаришга қўл уриш ҳолатлари ҳам бот-бот учрамоқда. Ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлари томонидан бундай ноқонуний фаолиятлар фош этилиб, жазо муқаррарлиги таъминланмоқда.

Хусусан, СВОЖДЛҚК департаментининг Қўқон шаҳар бўлими томонидан ўтказилган тезкор тадбирда фуқаро Хуршид Мўминов (исм-фамилиялар ўзгартирилган) тегишли тартибда тадбиркор сифатида давлат рўйхатидан ўтмасдан, уйда чигитдан маҳсулотлар ишлаб чиқараётгани аниқланди. Холислар иштирокида ҳовлисидаги уйнинг ертўласидан умумий қиймати 6 млн. 19 минг сўмлик 639 кг. чигит ҳомашеси, 100 литрли ва 40 литрли 4 дона идишларга қуйилган 190 литр истеъмолга яроқсиз, соғлиққа зиён етказувчи пахта ёғи, қўлбола усулда ясалган мойжувоз ашёвий далил сифатида олинди. Ҳовлисида яширинча дастгоҳ ўрнатиб иш бошлаган Х.Мўминовга нисбатан кўзғатилган жиноят иши суд маҳлисида қўриб чиқилди.

Судланувчининг сўзларига кўра, гўёки у 2013 йил февраль ойининг охирида кўчадан 25-30 қонда чигит топиб олиб, ҳовлисига олиб кириб қўйган. Орадан бир ойча вақт ўтса-да, чигитнинг эгаси топилмаган. Лекин эгасиз чигит ҳақида маҳалла фуқаролар йиғини, ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларига хабар бермаган. Шундан сўнг у чигитдан мой ва кунжара олиш мулкчилигини билиб, уйининг ертўласига қўлбола усулда мойжувоз ўрнатади. Электр тармоғига ҳам қонунчиий уланиб, ёғ ишлаб чиқара бошлайди.

Х.Мўминовнинг айби ашёвий далиллар, гувоҳ ва холисларнинг кўрсатмалари билан ҳам тасдиқланди. Суд соғлиққа зиён маҳсулот ишлаб чиқармоқчи бўлган "тадбиркор"га қилмишига яраша жазо тайинланди.

Ушбу жиноят иши мисолида кўрганимиздек, яширин фаолият фош этилмай, айбдор жазоланмай қолмайди.

Савдога нуқта қўйилди

Шухрат ЗОКИРОВ, СВОЖДЛҚК департаментининг Қосон туман бўлими бошлиғи

СВОЖДЛҚК департаментининг Қашқадарё вилоят бошқармаси ходимлари томонидан ўтказилган тадбирда фуқаро Мукаррам Тўхтаевнинг (исм-фамилиялар ўзгартирилган) қилмишлари фош этилди. Ушбу шахсга тегишли "Ислом Кенжаев" номидаги тиббиёт масканининг фаолияти тугатилган бўлса-да, бу кимса уйининг ёрдამчи хўжалик хоналарида тегишли рухсатнома олмадан ҳозирга қадар тиббий хизмат кўрсатиб келганлиги аниқланди. У уйда номаълум аёл кишидан тўғилган 40 кунлик чақалоқни Ш.Рўзиевга 5 млн. сўмга сотишга келишиб, пулини олган вақтида ушланди.

М.Тўхтаевнинг фаолияти текширилганда, у 2008 йилнинг декабрь ойига қадар "Ислом Кенжаев" номидаги тиббиёт маскани раҳбари вазифасида ишлаб келган экан. Мазкур тиббиёт масканининг фаолияти тугатилган бўлса-да, М.Тўхтаева тегишли рухсатнома олмадан ҳозирги вақтга қадар ноқонуний равишда тиббий хизмат кўрсатиб, жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштириб келганлиги аниқланди. Шу йўл билан у жами 54 млн. 776 минг сўм пулни легаллаштириб олганлиги аён бўлди.

Мазкур ҳолат юзасидан М.Тўхтаевага Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг тегишли моддалари билан жиноят иши кўзғатилиб, суд ҳукми билан унга тегишли жазо тайинланди.

Алишер Анваров (исм-фамилиялар ўзгартирилган) "Toshkent qurilish mollari kompani" МЧЖнинг бошқарув раиси вазифасини бажарувчиси лавозимига тайинланганча, "амалдан фойдаланиш керак" деган ўй-ҳаёл уни тинч қўймади. Мазкур масъулияти чекланган жамият аслида 2000 йилнинг апрель ойида ташкил қилинган бўлиб, фаолияти керамик плиталар ишлаб чиқаришга асосланган эди.

Жамиятдаги олғирлар

Отабек ЙЎЛДОШЕВ, СВОЖДЛҚК департаментининг Тошкент шаҳар бошқармаси бўлим катта инспектори

2010 йилнинг ноябрь ойида мазкур жамиятга бошқарув раиси вазифасини бажарувчи қилиб тайинланган А.Анваров катта ўзгаришларни амалга оширди. У жамиятни 2011 йилнинг апрель ойида қайта рўйхатдан ўтказди. Бундан фойдаланиб қолишга ҳаракат қилган А.Анваров жамият бош хисобчиси Гулнора Мухамедова, тайёр маҳсулотлар омборининг мудири Надежда Иванова ҳамда турли буюмлар омбор мудири Гаффор Йўлдошевлар билан ўзаро жиноий тил бириктиради. Уларга бўйруқ бериб, жамиятни ўзи билганича бошқара бошлайди. Яъни улар раҳбарнинг кўрсатмаси билан жамият низомида белгиланган қоидаларга зид ишлаб чиқаришни ташкил қилишди. Бу кимсалар МЧЖда яширин равишда турли қилдаги тасвирлар туширилган кафел ишлаб чиқариб, уларни сотишдан келиб тушган 21 миллион 418 минг сўмлик фойдани эса ўзаро бўлишиб олишди.

Улар омборларга келиб тушаётган қурилиш маҳсулотларини ҳам нақд пулга сотиб юбориб, пулларини ўзлаштириб юборишди.

Юқорида қайд этилган "Toshkent qurilish mollari kompani" МЧЖдаги қонунбузулишни ҳолатлари бўйича тегишли органлар томонидан жиноий иш кўзғатилиб, тергов ва суриштирув ишлари олиб борилди. Шунингдек, текширишларда жамият хисобига келиб тушган даромадларнинг бир қисми банкка топширилмаганлиги ва умумий солиқ тўловларидан ҳам бош тортилганлиги фош этилди.

Ушуган гуруҳ аъзоларига нисбатан жиноят ишлари бўйича Яккасарой туман суди тегишли жазо тайинлади.

Барчамиз бирдай масъулмиз

/Давоми. Бошланиши 5-бетда/

Оила кодексининг II бўлим 3-бобида никоҳ тузиш тартиби ва шартлари кўрсатилган бўлиб, унга кўра никоҳ фуқаролик ҳолати даълатномаларини қайд этиш органларида тузилади. Диний расм-русумларга биноан тузилган никоҳ ҳуқуқий қучга эга эмас. Афсуски, баъзан шаръий никоҳ асосидагина оила қуриш ҳолатлари ҳам учраб туради. Бундай никоҳ кейинчалик бир қанча муаммоларни келтириб чиқариши мумкин. Ана шундай салбий ҳолатларнинг олдини олиш мақсадида никоҳ ёшига етмаган шахс билан никоҳ тузишга доир диний маросимни амалга оширганлик учун ҳам жавобгарлик кўзда тутилди.

МЖК 47-3-моддасининг 3-қисмига кўра, никоҳ ёшига етмаган шахс билан никоҳ тузишга доир маросимни

амалга оширган ёки диний никоҳ ўқиган шахсларга энг кам иш ҳақининг ўн бараваридан йигирма бараварига-ча жарима солинади. Бу тоифадаги маъмурий ишлар Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекснинг 245-моддасига асосан, маъмурий ишлар бўйича судьялар томонидан қўриб чиқилади.

Мазкур қонун билан Жиноят кодексига "Никоҳ ёши тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузиш" деб номланувчи 125-модда киритилди. Унга кўра, никоҳ ёшига етмаган шахс билан ҳақиқатда никоҳ муносабатларига киришиб, ота-она ёки уларнинг ўрнини босувчи шахслар томонидан никоҳ ёшига етмаган шахсини эрга бериш ёхуд уйлантириш, никоҳ ёшига етмаган шахс билан никоҳ тузишга доир диний маросимни амалга ошириш каби ҳолатлар бўйича жавобгарлик белгиланди.

Маъмурий жавобгарликка тортилгандан кейин ҳам ушбу ҳаракатларни бир йил давомида содир этиш ушбу модданинг 1-қисми билан энг кам иш ҳақининг йигирма бараваридан ўттиз бараварига-ча жарима ёки бир йилгача ахлоқ тузатиш ишлари ёхуд уч ойгача қамоқ билан жазоланади.

Модданинг 2-қисмида никоҳ ёшига етмаган шахсини эрга берган ёки уйлантирган ота-оналар ёки уларнинг ўрнини босувчи шахслар учун жиноий жавобгарлик белгиланди.

Мазкур моддада ҳам шундай қилмиш маъмурий жазо қўлланилганидан кейин бир йил давомида содир этилса, энг кам ойлик иш ҳақининг ўттиз бараваридан эллик бараварига-ча жарима ёки икки йилгача ахлоқ тузатиш ишлари ёхуд тўрт ойгача қамоқ билан жазоланади.

Мазкур модданинг 3-қисмида никоҳ ёшига етмаган шахс билан никоҳ тузиш-

га доир диний маросимни амалга оширган имом-хатиб, мулла ёки диний никоҳ ўқиган бошқа шахслар учун жиноий жавобгарлик кўзда тутилиб, унга кўра шундай қилмиш маъмурий жазо қўлланилганидан кейин бир йил давомида содир этилса, энг кам ойлик иш ҳақининг эллик бараваридан юз бараварига-ча жарима ёки уч йилгача ахлоқ тузатиш ишлари ёхуд олти ойгача қамоқ билан жазоланиши мустаҳкамлаб қўйилди.

Айтиш мумкинки, қонунийликка киритилган ва амалга таътиб этилган мазкур ўзгариш ва қўшимчалар оила институтини янада тақомиллаштириш, ёш авлоднинг саломатлигини муҳофаза қилиш, воғая етмаганларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, улар ўртасида эрта никоҳга киришишнинг олдини олишга хизмат қилмоқда.

Оилалар мустаҳкамлигини таъминлашнинг энг самарали йўли ёшларни оилавий ҳаётга тайёрлаш, уларни миллий қадриятларимиз руҳида тарбиялашдир. Унинг муваффақиятли амалга ошишига жамиятимизнинг ҳар бир фуқароси, ҳар бир ота-она бирдай масъулдир.

«Уддабурон»нинг қисмати

Яширин иқтисодиёт билан шуғулланган, гайриқонуний даромадларини легаллаштириб олишнинг турли усуллари "кашф этган", "устама", пора олиб, пора бериб "иш битириш"га уринган кимсалар давлат бошқарув органларига нисбатан ишончсизлик, норозилик кайфиятларини тугдиришди. Қонун устуворлиги, ижтимоий адолат тушунчалари фуқаролар ақлида қадрсизланиб боришига билвосита таъсир ўтказишди. Бинобарин, мурасис ўз ижтимоий муҳити вужудга келтириш, давлат ва фуқароларнинг манфаатларига модалий ва маънавий зарар келтиривчи, жамият асосларини зимдан емирувчи, иқтисодиёт ривожига тўғаноқ бўлувчи коррупция ва иқтисодий жиноятчиликка қарши курашни кучайтириш долзарб вазифалардан бўлиб қоламоқда.

Амалдаги қонунлар ва қонун-оғози ҳужжатларида эмин-эркин фаолият юритиш учун барча зарур шарт-шароит ва имкониятлар яратиб берилган бир вазиятда ҳам зимдан ҳисобга олинмайдиган мол-дунё орттириш, порахўрлик, қонуний фаолиятдан орттирган даромадларини легаллаштириб олишга уришларнинг пайи қирқилмоқда. Назорат идоралари, ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари томонидан ўтказилган текширишларнинг, бузилган ҳуқуқини тиклаб беришни сўраб мурожаат этган фуқароларнинг аризалари асосидаги тадбирларнинг натижаларига кўра, босар-тусарини билмай қолган, ишончини суиистеъмол қилиб, бировларнинг ҳақиқа ҳиёнат қилган, давлат манфаатларига зарар етказган қорчалонлар жиноий жавобгарликка тортилмоқда.

2013 йилнинг 14 май куни Миллий хавфсизлик хизмати Фарғона вилоят бошқармасига фуқаролар Н.Сайдалиев ва Б.Мунавваровлар белгиланган нарх микдорида пулидан ташқари "устама"сини ҳам тўлаб қўйганларига қарамай автомобил ололмаётганлари, боз устига яна "устама" беришни талаб қилаётган воситачиларга қонуний чора қўришни сўраб мурожаат этишди. СВОЖДЛКК департаментининг Фарғона вилоят бошқармаси ходимлари билан биргаликда ўтказилган тадбирда Шавкатжон Мирзаакбаров ва Иброҳимжон Нишонбаев "Дамас" русумли машина олиб беришда воситачиликлари вазифага Н.Сайдалиевдан "устама" сифатида 500 АҚШ доллари олишган пайтда ушланди. И.Нишонбаев пулни Ш.Мирзаакбаровнинг акасига бериб қўйганини айтганидан сўнг Р.Мирзаакбаровнинг эғнидаги қийимлар кўздан кечирилиб, махсус белги қўйилган 500 АҚШ долларидан ташқари 7900 АҚШ доллари ашёвий далил тариқасида олинди.

Дастлабки терговолди суриштируви мобайнида аниқланишича, 2013 йилнинг апрель-июль ойларида Ш.Мирзаакбаров ва И.Нишонбаевлар наманганлик Н.Сайдалиев ва Б.Мунавваровга автосалонлардан 3 дона "Дамас" русумли автомобилларини олиб беришни ваъда қилиб, жами 64 млн. 200 минг сўм нақд пуллариини ҳамда 3200 АҚШ доллари микдорида "устама"ни қўлга киритишган. Фарғона шаҳридаги автосалонга 1 дона "Дамас" учун 21 млн. 400 минг сўмни тўлаб, қолган 42 млн. 800 минг сўм ва "устама" пуллариини ўзларининг эҳтиёжлари учун сарфлаб юборишган.

Амалдаги қонун ва қонуности ҳужжатларида воситачилик савдоси тадбиркор сифатида давлат рўйхатидан ўтказилган ҳам юридик, ҳам жисмоний шахслар томонидан амалга оширилиши мумкинлиги, воситачилик савдосига товарлар юридик ва жисмоний шахслардан қабул қилиб олиниши белгилаб қўйилган. Ш.Мирзаакбаров 2000

йил январь ойидан 2013 йилнинг май ойига қадар белгиланган тартибда юридик ёки жисмоний шахс сифатида рўйхатдан ўтишдан бўйин товлаб, дастлаб Фарғона, Қўқон, Андижон шаҳарларидаги бозорларда ҳамда Фарғона шаҳридаги Баҳор ва Қори Ниёзий кўчаларининг чорраҳаси ёнида, 2011 йилнинг июнь ойидан бошлаб эса Х.Ибрагимова кўчасидаги икки нафар фуқарога тегишли уйларнинг бир қисмида ва кўча бўйида автотранспорт воситаларини сотиш жойини ташкил этиб, савдо ва воситачилик фаолияти билан шуғулланиб келган.

Ноқонуний автомашина савдоси билан шуғулланган Ш.Мирзаакбаров бир неча фуқарони ишчи сифатида ёллаб, сотиб олинган машиналарнинг кўриниши ва техник ҳолатини яхшилаб, уларни машина бозорларида қайта сотиб, ҳар биридан ўртача 300-400 минг сўмдан 1 млн. сўмгача, бир ойда 5-10 млн. сўмгача, бир йилда 60-120 млн. сўмгача, бутун ноқонуний фаолияти давомида 1 млрд. сўмдан ортиқ назорат қилинмайдиган фойда олган.

Ш.Мирзаакбаров ноқонуний йўллар билан топишган, назорат қилинмайдиган даромадларини легаллаштириш, яъни мулкка айлантириш мақсадида Фарғона шаҳар ҳокимининг 2004 йилдаги 591-сонли қарорига асосан, Баҳор кўчасида жойлашган, чойхона ва савдо дўконлари куриш учун ажратилган 1300 квадрат метр ер майдонида бино ва иншоотлар куриб, шаҳар ҳокимининг 2005 йил апрель ойидаги 176-сонли қарори билан фойдаланишга қабул қилинишига эришган. Шундан сўнг "Фарғона Кўксарой" хусусий корхонасини ташкил этиб, 35,5 млн. сўмлик чойхона ва савдо дўконларининг бино ва иншоотлари кўринишидаги мулкни корхонанинг низом жамғармаси сифатида киритиб, ноқонуний йўллар билан орттирилган даромадларини легаллаштириб олган. Шунингдек, корхонага расман директор этиб опасини тайинлаган, амалда эса молиявий фаолиятни ўзи бошқариб, кўп микдорда назорат қилинмайдиган даромад олишга эришиб келган.

Хусусан, "Фарғона Кўксарой" хусусий корхонаси Фарғона шаҳар статистика ва ҳисоблаш марказида рўйхатдан ўтказилиб, асосий фаолиятига хос рақамни берилган, Ш.Мирзаакбаров жиноий фаолияти натижасида тошган даромади ҳисобидан чойхона ва савдо дўконлари бино ва иншоотлари ўрнида корхонанинг хизмат кўрсатиш фаолиятини тўхтатмаган ҳолда, қиймати салкам 738 млн. 600 минг сўмни ташкил этган "Кўксарой" номи тўйхонани куриб битказганидан сўнг, охириги ярим йил мобайнида тўй ва турли маросимларни ўтказган 4 нафар фуқародан 1 млн. 500 минг сўмдан 8 млн. 100 минг сўмгача нақд пуллариини ўзи олиб, назорат-касса машинасига кириб қилмасдан, банк муассасасига

ҳам топширмасдан, назорат қилинмайдиган даромадини ноқонуний фаолиятини кенгайтириб боришга сарфлаган.

Фарғона шаҳар ҳокимининг 2006 йилдаги 419-сонли қарори асосида "Кўксарой" ёнида новвойхона ва сомсахона куриш ва ободонлаштириш учун ажратиб берилган 500 квадрат метр ер майдони ўрнига 543,4 квадрат метр ер майдонини эгаллаган "Чинор" тўйхонасини куриб олиб, ундан фойдаланиб келган. Ушбу тўйхонада ўтказилган тўйлар учун 280 минг сўмдан 400 минг сўмгача олган нақд пуллариини ҳам банк муассасасига топширмаган.

Фарғона шаҳар ҳокимининг қарорини қўлга киритган Ш.Мирзаакбаров У.Юсупов номи кўчада жойлашган опаси Ю.Фозиловага тегишли бўлган савдо дўқони ўрнида 252 квадрат метр ер майдонида уч қаватли савдо ва маиший хизмат кўрсатиш комплексини куришга киришган. Шу тариқа автомобилларнинг ноқонуний савдоси, "Кўксарой" ва "Чинор" тўйхоналари фаолиятидан тушиб турган, назорат қилинмайдиган даромадларининг қиймати 413,9 млн. сўмни ташкил этган, курилиши тугалланмаган комплексга сарфлаб, жиноий фаолияти натижасида орттирган пул маблағларини яна битта мулкка айлантирган. Бундан ташқари, жиноий фаолиятидан тошган даромадини легаллаштириб олиш, мулкка айлантириш мақсадида Фарғона шаҳар, Қашқар кўчасидаги бозор қиймати 367 млн. 600 минг сўмдан иборат бўлган "Ёшлар маркази"нинг иккидан бир қисмини, яъни клуб бино-иншоотларини 2011 йилда тузилган олди-сотди шартномаси асосида опаси Ю.Фозилова номига сотиб олган.

Ш.Мирзаакбаровга тегишли бўлган, Фарғона шаҳрининг Баҳор ва Қори Ниёзий кўчалари чорраҳасида жойлашган, 500 квадрат метрни эгаллаган савдо дўқони шаҳарнинг бош режасига асосан йўлнинг кенгайтирилиши муносабати билан бузилишга тушган. Шунингдек, ушбу чорраҳадаги уч нафар фуқарога тегишли, йўл кенгайтирилиши муносабати билан кўча тарафи бузилган ҳовли-уйларнинг бир қисми уларнинг розилиги билан, қонуний манфаатлари қондирилган ҳолда шаҳар заҳира фондида қайтариб олинган. Йўл кенгайтирилгани тўғрисида бузилган, шаҳар заҳирасига олинган савдо дўқони ва фуқароларнинг уйлари ўрнидан шаҳар ҳокимининг қарори билан савдо ва маиший хизмат кўрсатиш комплекси курилиши учун ижара ҳуқуқи асосида жами 800 квадрат метр ер майдони ажратиб берилган. Ш.Мирзаакбаров ноқонуний даромадларини легаллаштириб олишни давом эттирган ҳолда чорраҳадаги ушбу ер майдонида яна бир 3 қаватли савдо ва маиший хизмат кўрсатиш комплекси куришга киришган. Битмаган комплекс курилишига 206 млн. 700 минг

Жаҳонгир ПУЛАТОВ,
Фарғона вилоят прокурори ёрдамчиси

сўм сарфлаб, ноқонуний автомобил савдоси, тўйхоналарда ўтказилган тўй ва маросимлардан тушган, банк муассасасига топширилмаган нақд пул маблағларини мулкка айлантириб олган.

Суд мажлисида Ш.Мирзаакбаров айбига қисман иқдор бўлиб кўрсатма берди.

Судланувчи тан олганидек, у бир неча йилдан бўён автомобил савдоси ва воситачилик билан рухсатномасиз шуғулланиб келган. Чунки, 2011 йили шаҳар солиқ идорасига учраганида бундай фаолият учун лицензия мавжуд эмас деб айтишган эмиш. У ҳар ойда автомобил савдосидан тахминан беш-ўн млн. сўм микдорида даромад тошган. Баҳор ва Қори Ниёзий кўчалари чорраҳасидаги фуқароларга қарашли ҳовлиларда турган автомобилларнинг ҳаммасини сотиб олган, шу тўғрисида ўзининг номига ёки яқинларининг номига нотариал тартибда расмийлаштирмаган. Тахминан 10 тасини ўз пулига сотиб олиб, кейин сотиб юборган. Воситачилик қилиб сотиб юборган автомобилларнинг пулини ҳозиргача эгаларига бера олгани йўқ. Машиналарнинг сотилишида фақат воситачилик қилган. Тадбир мобайнида аниқланган 27 дона автомобилларнинг ҳаммаси ҳам унга тегишли эмас. Уларни фуқаролар сотиб бериш учун ташлаб кетишган. Харидор чиқмагани учун сотилмаган. Наманган вилоятида яшовчи Н.Сайдалиев ва Б.Мунавваровлари юзаси танийди. Улардан 2 дона "Дамас" олиб бериш учун 42 млн. 200 минг сўм ва шартнома тузгани автосалон ходимларига бериш учун 3200 АҚШ доллариини олган. Улар билан И.Нишонбаевнинг ўзи гаплашган ва пуллариини ҳам унинг ўзи олган. Кейинчалик сақлаш учун бериб қўйган. У пуллариини хонасида сақлаб келган. 2013 йил 15 май куни СВОЖДЛКК департаментининг вилоят бўлими ва МХХ ходимлари томонидан ўтказилган тадбирда аксининг ёнидан олинган 7900 АҚШ долларидан 500 доллариини ҳақиқатдан ҳам автосалон ходимларига бериб қўйиш учун олишган, 7400 доллари эса одамларга тарқатиб бериладиган қарзи эди.

Судланувчининг таъкидлашича, "Фарғона Кўксарой" корхонасининг низом жамғармасига мулк сифатида киритилган "Кўксарой" ва "Чинор" тўйхоналарини ноқонуний автомашина савдоси пуллариини ҳисобига қурмаган. Тўйхоналар оила аъзоларининг биргаликда тошган маблағлари, яқин танишларидан олишган қарзлари ҳисобидан қурилган. Тўйхона опасининг номида бўлган. Тўй қилганлар тўйхона ҳақини опасига ва у билан бирга ишловчи Хайруллога тўлашган. Унинг ўзи тўйларни ўтказиш учун ҳеч қандай пул олмаган. Шунингдек, судланувчи У.Юсупов номи кўчадаги ва Баҳор ҳамда Қори Ниёзий кўчалари чорраҳасидаги уч қаватли савдо маиший хизмат кўрсатиш комплекслари курилишига, Қашқар кўчасидаги "Ёшлар маркази"нинг ярмини сотиб олиш ва таъмирлашга таниш-билишлари, яқинларидан қарзга пул олгани, ҳозиргача қарзини ўзломлаганини айтиб ўтди.

Судланувчи И.Нишонбаев судда айбига қисман иқдор бўлиб, 2007 йилдан бери Ш.Мирзаакбаров билан автомашина олди-сотдиси билан шуғулланиб келгани, унинг вазифаси сотиб олинган машиналарни бозорга тайёрлаб беришдан иборат бўлгани, ўзига ва машинани яхшилашга ёрдам берган ишчиларга 100 минг сўмдан 300 минг сўмгача иш ҳақи тўлангани, асосан Ўзбекистонда ишлаб чиқарилган автомобиллар савдоси билан шуғулланганларини баён этди.

(Давоми 9-бетда)

Мурожаат жавобсиз қолмаслиги

«Маҳалла» хайрия жамоат фонди вилоят бўлими бошқарувида «Фуқароларнинг мурожаатлари тўғрисида»ги Қонун ижроси таҳлил қилиниб, бир қатор қонунбузулиши ҳолатлари аниқланган, уларни бартараф этиш хусусида тақдиминоа киритилган эди. Қайд этиш керак, тақдиминоа асосида муайян ишлар амалга оширилган.

Хусусан, бошқарувнинг масъул котиби Т.Норматов мурожаатлар билан ишлаш учун масъул этиб бириктирилган. Ижро интизомини мустақамлаш, мурожаатлар билан ишлашни яхшилаш ва такомиллаштириш тўғрисида алоҳида қарор қабул қилинган. Ушбу қарор асосида ишлаб чиқилган чора-тадбирлар режасига кўра фуқароларни қабул қилиш ва қабулни жаваб асосида ташкил этиш, ҳар чоракда ариза ва шикоятларнинг кўриб чиқирилиши бўйича тахлилий маълумотлар тайёрлаш, уларни муҳофиза қилиб, камчиликларни бартараф этиб бориш, фуқароларнинг мурожаатлари билан ишлаш жараёнида ахборот коммуникация технологияларидан фойдаланишни такомиллаштириш вазифалари белгилаб қўйилган. Шунингдек, мурожаатларни қабул қилиш ва кўриб чиқиш тартиби, фуқароларни қабул қилиш жадавали ишлаб чиқилган-у, фуқароларни қабул қилиш учун алоҳида хона ажратилмаган.

Аризаларни қайд этиш китобини белгиланган тартибда юритиш йўлга қўйилган. Жорий йилнинг ўтган даврида тегишли тартибда муҳраниб, рақамланган китобда 133 та мурожаатлар қайд этилган. Аммо мурожаатларнинг мазмунан кўриб чиқирилиш таҳлил қилинганда бир қатор қонунбузулиш ҳолатларига йўл қўйилган кўзга ташланди. Чунончи, қонуннинг 17-моддасига кўра мурожаатда кўтарилган масалаларнинг ҳал этилиши ушбу органнинг ваколати доирасига кирмаган ҳолларда узоғи билан беш кунлик муддатда тегишли идораларга жўнатилиши ва бу ҳақда фуқаро хабардор қилиниши лозим. Фарғона шаҳрида яшовчи К.Тешабоева ва Т.Валижоновларнинг «Маҳалла» хайрия жамоат фонди вилоят бўлимига ёзган ҳаж ва умра сафарига оид аризалари тегишли вилоят комис-

сиясига қонунда кўзда тутилган муддатдан кечиктириб юборилган. Қолаверса, уларни ўрганиш натижалари мавҳум бўлиб қолган, яъни фонд бошқаруви, муаллифга жавоб йўлланмаган.

Қонуннинг ушбу 17-моддасида белгилаб қўйилган, мурожаатлар ҳар тарафлама ва ҳолисона кўриб чиқирилиш ҳақидаги талабга ҳам амал қилинмаган. Айрим ҳолларда мурожаатларнинг батафсил ўрганилиши таъминланмаган. Хусусан, Риштон туманилик бир неча фуқароларнинг Ариқ бўйи МФЙ раислигига ўтказилган сайловдан қониқш ҳосил қилмаганликлари тўғрисидаги аризаларни ўрганиш учун маҳаллада туман ҳокимининг ўринбосари иштирокида йиғилиш ўтказилган. Унда МФЙнинг янги раиси ўз ваколати доирасида маслаҳатчи ва посбонни ишдан бўшатгани ва бу ҳолат ушбу йиғилишда қатнашган маҳалла вакиллари томонидан тасдиқлангани, аризада келтирилган важлар ўз тасдиғини топмаганини қайд этиш билан чекланиб қолган. Аризани ўрганишда сайлов қай тарзда ташкил этилгани ва ўтказилгани тўғрисида маълумотлар олинмаган. Маҳалла аҳолиси, шу жумладан, кўча вакиллари Э.Исмоилов, С.Дадабоев, Ф.Искандаров, М.Турсуновнинг номларидан ёзилган, МФЙ раислигига номзод сайлов кўни маълум қилингандан норозиликлари баён этилган аризалар кўриб чиқилмаган.

Фарғона шаҳар Жўйдом МФЙда яшовчи З.Махсумовнинг вилоятда нашр этиладиган «Мехнат ва турмуш» газетаси тахририятига қўшничи Иминовлар оиласининг хатти-ҳаракатларидан норози бўлиб ёзган аризаси вилоят ИИБ томонидан вилоят ҳокимлиги ва тегишли идоралар, шу жумладан, «Маҳалла» хайрия жамоат фонди вилоят бошқарувига юборилган. Уни ўрганиб чиқиш

ва муаллифга маълум қилиш ушбу идоранинг ходими Б.Алимовга топширилган. Ариза бўйича жамланган ҳужжатлар ўрганилганида, маҳалладан оқиб ўтувчи ариқ ифлослантирилаётгани ҳолати фақат ДСЭНМ томонидан текширилиб, далолатнома тузилгани аниқланди. Аризининг ёзилиши сабаби «Маҳалла» хайрия жамоат фонди вилоят бўлими томонидан ўрганилмаган, муаллифга жавоб хати юборилмаган, фақат ДСЭНМ далолатномаси асосида вилоят ИИБга ахборот юбориш билан чекланиб қолган.

Юқоридаги ҳолатлардан ташқари, «Маҳалла» хайрия жамоат фонди вилоят бўлимида ариза ёки шикоят келиб тушган кундан эътиборан бир ойгача муддат ичида, қўшимча текширишни талаб этмайдиганлари эса ўн беш кундан кечиктирилмай кўриб чиқирилишига оид қонуннинг 18-моддаси талаби бузилишига йўл қўйилган. Фарғона шаҳрида яшовчи М.Исроилованинг вилоят ҳокимлигидан келган, ўрганиб, натижасини вилоят ҳокимлиги ва муаллифга маълум қилиш сўралган МФЙ раисининг хатти-ҳаракатларидан норози бўлиб ёзган аризаси қонунда белгиланган муддатларда кўриб чиқилмаган. Текшириш натижаси ҳақида вилоят ҳокимининг ўринбосари номига ахборот тақдим этилган. Лекин, муаллифга жавоб хати юборилмаган, қонуннинг 21-моддаси талаблари ҳам бузилган.

Фарғона шаҳрида яшовчи фуқаро Р.Коренфельднинг 2014 йил 1 апрель санаси билан моддий ёрдам кўрсатишни сўраб ёзган аризаси Б.Алимов томонидан ўрганилиб, жойига бориб ўрганилгани ҳақида далолатнома тузилган. Ариза 25 апрелда кўриб чиқилгани қайд этилган. Ҳолбуки, муаллифга ўн кун аввал 15 апрель санаси билан жавоб хати юборилган. Р.Коренфельднинг 2 май кўни юқоридаги мазмунда такроран ёзган аризаси ҳам Б.Алимов томонидан ўрганилган. Ариза бўйича қўшимча текшириш ўтказиш талаб этилмаган бир ҳолатда орадан 20 кун ўтиб жойига бориб ўрганилгани тўғрисида далолатнома тузилган. Дало-

латнома тузилмасдан аввал муаллифга жавоб хати, вилоят ҳокимлигига ахборот юборилган.

Фарғона шаҳар Ал-Хоразмий кўчасида яшовчи Ш.Каримовнинг 2014 йил 1 апрель кунги сана билан 32-сонли МФЙ раиси Б.Эшоновнинг хатти-ҳаракатларидан норози бўлиб ёзган аризаси Б.Алимов томонидан 10 апрель кўни жойида ўрганилиб, муаллифга МФЙ раисидан тушунтириш хати олиниб, далолатнома тузилган. Орадан 12 кун ўтгач, муаллифга жавоб хати, 15 кун ўтгач эса вилоят ҳокими ўринбосари номига ахборот юборилган. Фарғона шаҳар Иймон кўчасида яшовчи Э.Турпановнинг юқоридаги 32-сонли МФЙ раислигига Б.Эшонов қонун талаби бузилиб сайлангани тўғрисидаги 26 март кунги сана билан ёзган аризаси ҳам Б.Алимов томонидан ўрганилиб, ҳар иккала ариза бўйича 10 апрель кунги сана билан битта далолатнома тузилган. Қонуннинг 21-моддаси талаби бузилиб, аризани кўриб чиқиш натижаси ҳақида ушбу муаллифга ёзма шаклда жавоб берилмаган.

Худди шундай ҳолатга фуқаро А.Разорёновнинг аризасини кўриб чиқишда ҳам йўл қўйилган. Унинг «Маҳалла» хайрия жамоат фонди Республика бошқаруви Молия институтидан контракт асосида ўқийётгани, ота-онаси йўқлиги учун тўлов-шартнома пулини тўлашга ёрдам берилишини сўраб ёзган аризаси вилоят бошқаруви ходими М.Холмуродов томонидан ўрганилиб, контракт тўлови учун 23 май кунги тўлов топшириқномаси асосида 2,5 млн. сўм ўтказиб берилган. Бу ҳақда фонднинг республика бошқаруви маълум қилинган-у, муаллиф аризасининг натижасидан беҳабар қолган. Шунингдек, йўлма жилдларнинг расмийлаштирилиши, жамланishiда ҳам қатор камчиликларга йўл қўйилган. Бир вақтда бир неча идоралардан келган мурожаатлар ўрганилган ҳолатларда аризалар билан йўлма жилда жамланмасдан, нусха кўчирилиб алоҳида йўлма жилд юритилган. Хусусан, Кува туманида яшовчи фуқаро Л.Якубованинг 2 ёшга

ЛОЗИМ

Тожиҳон ШЕРҚУЛОВА,
Фарғона вилоят прокуратураси
бўлим бошлигининг ўринбосари

тўлмаган фарзандига нафақа пули ололмаётгани тўғрисида вилоят ҳокимлиги ва фонднинг республика бошқарувига ёзган, ўрганиш учун вилоят бошқарувига юборилган аризалари текширилиб, ҳар иккала аризалар бўйича алоҳида йўлма жилд очилган. Бундан ташқари, йўлма жилдлардаги ҳужжатлар рақамланмаган, уларнинг рўйхати тузилмаган, ҳужжатларни жамлашда пала-партишликка йўл қўйилган.

Эътиборсизлик, пала-партишлик оқибатида «Маҳалла» хайрия жамоат фонди вилоят бўлимига келган айрим идоравий хатлар ҳам ариза сифатида расмийлаштирилган. Чунончи, «Марғилон келажак технологиялари» хусусий корхонасининг ягона интерактив давлат хизматлари орқали ўз хизматларини тақлиф қилиб юборган хати ариза сифатида қайд этилиб, алоҳида йўлма жилд очилган.

Қонуннинг 22-моддасида фуқароларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатлари, шунингдек, жамият ва давлат манфаатлари бузилишини келтириб чиқарган сабабларни ўз вақтида аниқлаш ва бартараф этиш мақсадида аризалар, тақлифлар ва шикоятларни белгиланган тартибда умумлаштириш ва таҳлил қилиб бориш лозимлиги белгиланган. «Маҳалла» хайрия жамоат фонди вилоят бўлимида қонуннинг ушбу талабига амал қилинмаган, мурожаатлар умумлаштирилиб, таҳлил этиб борилмаган.

Вилоят прокуратураси томонидан аниқланган қонунбузулиш ҳолатларини бартараф этишга, мурожаатларни кўриб чиқиш ва қонуний ҳал қилиш борасида жамоат фонди вилоят бошқаруви раҳбар ва ходимларининг масъулиятини қўчайтиришга қаратилган тегишли прокурор назорати ҳужжатлари қўлланилди.

Халқаро ҳамкорлик самараси

Глобал интеграциялашув натижасида бозор иқтисодиёти давлат аралашуvidан алоҳида фаолият юритиб, фақатгина талаб ва тақлифнинг ўзаро мутаносиблигини ўзига мезон қилиб олган бир вақтда ҳуфиёна иқтисодиёт, трансмиллий уюшган жиноятчилик, терроризмни молиялаштириш ва жиноий даромадларни легаллаштириш каби сиёсий-иқтисодий тушунчалар жаҳон майдонига чиқиб келмоқда.

Албатта, иқтисодий ҳавфсизликка эришиш муҳим бўлган даврда, амалиётда ушбу терминларнинг бир-бири билан ўзаро боғлиқлиги ҳар бир давлат томонидан пухта ўйланган кучли иқтисодий сиёсат юритилишини талаб қилади.

Ҳуфиёна иқтисодиётнинг мавжудлиги, унинг натижасида топилган жиноий даромадлар, уларнинг жиноий йўл билан топилганлигини яшириш мақсадида қонуний тус беришга ҳаракатлар, трансмиллий уюшган жиноий гуруҳ аъзолари томонидан бошқа давлатларга ушбу жиноий даромадларнинг

юборилиши ва терроризмнинг молиялаштирилиши бу турдаги жиноятларга халқаро миқёсда курашишни тақозо қилмоқда.

Ушбу йўналишда Ўзбекистон Республикаси томонидан шу йилнинг ўзида 2 та халқаро келишув имзоланган бўлиб, улардан бири «Ўзбекистон Республикаси Хукумати билан Испания қироллиги ўртасида жиноятчиликка қарши кураш соҳасида ҳамкорлик тўғрисида»ги Битим бўлиб, у 2014 йил 16 июнь кўни Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан тасдиқланиб кучга кирди. Шунингдек, жорий

йилнинг 16-21 июнь кўнлари Россия Федерациясининг Москва шаҳрида бўлиб ўтган Жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга ва терроризмни молиялаштиришга қарши курашиш бўйича Евроосиё гуруҳининг 20-йилги йиғилиши давомида «Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузуридаги Солиқ, валютаси оид жиноятларга ва жиноий даромадларни легаллаштиришга қарши курашиш департаменти билан Ҳиндистон Республикаси Молиявий разведка бўлимиаси ўртасида жиноий даромадларни легаллаштириш ва шу билан боғлиқ маълумот алмашиш»и юзасидан ҳамкорлик Меморандуми» икки давлатнинг ваколатли идоралари раҳбарлари томонидан шу йил 20 июнда имзоланди ва шу кундан кучга кирди.

Ўзбекистон Республикаси ва Испания қироллиги ўртасида имзоланган Битим ёрдамида томонлар ўзларининг

Сардор ИКРАМОВ,
Бош прокуратура ҳузуридаги СВОЖДЛҚК
департаментининг бўлим катта инспектори

ваколатли органлари орқали жиноятчиликка, айниқса, уюшган жиноятчиликка қарши курашишда ҳамкорликни амалга оширишлари, ҳамкорлик йўналишлари сифатида ўндан ортиқ кенг қамровли жиноят турлари бўйича маълумотлар алмашишни белгиланган.

СВОЖДЛҚК департаменти ва Ҳиндистон Республикасининг Молиявий разведка бўлимиаси ўртасида тузилган Меморандум ёрдамида тарафлар жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштириш ва терроризмни молиялаштиришга қарши курашишда ҳамкорлик ҳамда ушбу йўналишда шубҳа остига олинаётган ҳар қандай маълумотларни алмашишлари келишиб олинди.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 63-моддасида оила жамиятининг асосий бўлини эканлиги ҳамда жамият ва давлат муҳофазасида бўлиш ҳуқуқига эга эканлиги эътироф этилган бўлиб, никоҳ томонларнинг ихтиёрли розилиги ва тенг ҳуқуқлилигига асосланади.

Оила мустақамлиги йўлида

Муҳаммад РАҲМАНОВ,
Яккасарой туман прокурори ёрдамчиси

Шу маънода оила мустақамлигини таъминлаш, фаровонлигини ошириш масаласига ҳукуматимиз томонидан алоҳида эътибор қаратилиб, ўтган йиллар давомида сезиларли ижобий ишлар амалга оширилди. Жумладан, Ўзбекистон Республикасининг Оила кодекси оилани мустақамлаш, оналик, оталик ва болаликни давлат томонидан муҳофаза қилиш бўйича конституциявий нормаларга асосланган бўлиб, унинг асосий мақсади оилани мустақамлаш, янги ижтимоий-иқтисодий шароитларда оила аъзоларининг манфаатини қўриқлаш, воқеа етмаган болалар ҳамда меҳнатга лаёқатсиз оила аъзоларини ҳимоя қилишнинг устуңлигини назарда тутиш ҳисобланади.

Дарҳақиқат, миллатнинг эртанги кунига дастлаб оилада пайдовор қўйилади. Оилада ҳаётнинг давомийлигини таъминловчи авлод шаклланади. Шунинг баробарида оиланинг мустақам бўлиши кўп жиҳатдан, аввало, оила қураётган икки ёшнинг саломатлиги, оила ва жамият олдидagi бурч ва мажбуриятларни чуқур англаб етишига боғлиқ бўлади. Оила мустақам бўлсагина жамият тараққиёт этади. Оилани мустақамлаш, эр-хотин муносабатларини тартибга солувчи умуминсоний қадриятлар, ўзаро меҳр-муҳаббат, ҳурмат-эътибор, оилага сарфат асосида "Никоҳ азиз, оила муқаддас" логини белгилаб берувчи қонун ҳужжатларини кенг жамоатчилик ўртасида тарғиб этишга алоҳида эътибор қаратиш лозим.

Хусусан, барча фуқаролар оилавий муносабатларда тенг ҳуқуқларга эгадирлар. Никоҳ тузиш чоғида жинси, ирки, миллати, тили, дини, ижтимоий келиб чиқиши, эътиқоди, шахсий ва ижтимоий мавқеа ҳамда бошқа ҳолатларга қараб, ҳуқуқларни муайян тарзда бевосита ёки билвосита қечлашга, бевосита ёки билвосита афзалликлар белгилашга ҳамда оилавий муносабатларга ара-лашишга йўл қўйилмайдиган. Никоҳ фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиш органларида тузилади. Аммо, диний расм-русумларга биноан тузилган никоҳ ҳуқуқий аҳамиятга эга бўлмайди.

Шундай бўлса-да, ҳали-ҳануз айрим ота-оналар ҳаётга енгил-елпи қараб, воқеа етмай, оила қуришга ҳам тайёр бўлмаган, ўзининг ҳуқуқ ва мажбуриятларини тушуниб етмаган фарзандларини шарий никоҳ асосида турмуш қуришга ундамоқдалар. Оқибатда эса турли муаммолар пайдо бўлмоқда.

Бу борадаги қонунчилик асосларини тақомиллаштириш зарурати тугилгани боис, ўтган йилнинг 30 апрелида "Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни матбуотда эълон қилинди. Хусусан, Ўзбекистон Республикаси Оила кодекси, Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги ва Жиноят кодексларида никоҳ ёши тўғрисидаги қонун талабларини бузганлик, яъни никоҳ ёшига етмаган шахс билан никоҳга киришиши, уни эрга бериш ёки уйлантириш, шунингдек, никоҳ ёшига етмаган шахс билан никоҳ тузишга доир диний маросимни амалга ошириш учун жавобгарлигини белгилувчи нормалар киритилди.

Жумладан, Яккасарой туманида вақтинча истиқомат қилувчи фуқаро Т.Шайхова (исм-фамилиялар ўзгартирилган) воқеа етмаган, 1997 йилда туғилган қизини қонунга зид равишда эрта турмушга берганлиги аниқланиб, унга нисбатан маъмурий жавобгарлик тўғрисида иш қўзғатилди. Суд томонидан Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекснинг 47³-моддаси 2-қисмида назарда тутилган "ота-ота ёки уларнинг ўрини босувчи шахслар томонидан никоҳ ёши етмаган шахсни эрга бериш ёки уйлантириш" маъмурий ҳуқуқбузарлик аломатлари борлиги инобатга олиниб, Т.Шайховани энг кам иш ҳақининг 7 баравари миқдорида жарима қўйилди.

Хулоса ўрнида шунини айтиш мумкинки, қонунчиликка киритилган ўзгартиш ва қўшимчалар оила институтини янада тақомиллаштиришга, ёш авлоднинг саломатлигини муҳофаза қилишга, воқеа етмаганларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш баробарида улар ўртасида эрта никоҳга киришнинг олдини олишга хизмат қилади.

[Давоми. Бошланиши 7-бетда]

— 2012 йили Тошкент шаҳридаги танишим орқали наманганлик И.Сайдалиев билан танишиб қолдим. У аввалига ўзига битта "Дамас" олиб беришни сўради. Устамаси борлигини айтганимда, рози бўлди. 21 млн. 392 минг сўм ва устамасига 1000 доллар бериб кетди. Бир оз ўтган, олдимга Б.Мунавваров билан келди. Унга ҳам "Дамас" олиб беришимни сўради. Машинанинг пулидан ташқари 1000 доллар устамаси бериб кетишди. Ушбу пуллари Ш.Мирзаакбаровга бериб қўйдим. И.Сайдалиев яна менга ўчраб, Б.Мунавваровга "Кобальт", яна бир танишига "Дамас" автомобилларини олиб беришни сўради. Уларга автосалон ходимларига бериб, машинани тезлаштириб олиш учун устамаси бериш кераклигини тушунтирдим. "Кобальт" автомобилни учун бериб кетишган 50 млн. сўм ўзимда эди. Аммо автосалондан машинани ололмаганимдан кейин пуллари ва устамасини Ш.Мир-

заакбаровга бериб қўйдим. Шундан сўнг "Дамас", "Кобальт" машиналарининг пуллари "Асака" банкдаги автосалонларнинг ҳисоб рақамларига топшириб қўйдим. 2013 йил 28 апрелда И.Сайдалиев, Б.Мунавваров, Аҳмад ака ва Мухтор акалар билан келишди. И.Сайдалиев Аҳмад акага битта "Дамас" олишгани, лекин автосалонда машинанинг ҳисоб-фактурасини беришмаганини айтиб, тезлатиб олиб беришни илтимос қилди. Ш.Мирзаакбаров устамасига 1000 АҚШ доллари беришни сўради. Улар эса 500 доллар берамиз, дейишди. 15 май кунини улар иш жойига келиб, "Дамас" машинаси нима бўлди, деб сўрашди. Ҳали ҳисоб-шартномаси тайёр эмаслигини айтдик. Аҳмад ака 500 доллар бериб юбордим, деб сўради. И.Сайдалиев пуллари Ш.Мирзаакбаровга узатгани-

да қўлидан олиб, акаси Р.Мирзаакбаровга бериб қўйдим. Уша пайтда кириб келиб, уларини таништирган департамент ва МХХ ходимлари пуллари расмийлаштириб олишди.

Суд Ш.Мирзаакбаров келтирган ваҳжарни асоссиз, деб топди. Судланувчиларнинг айби уларнинг қисман иқдор бўлиб берган қўрсатмаларидан ташқари, жабрланувчиларнинг қўрсатмалари, ишдаги ашёвий ва ҳужжатли далиллар билан тўқис исботланди. Суднинг ҳукми билан Ш.Мирзаакбаровга 9 йил муддатга озодликдан маҳрум этиш ҳақоси тайинланиб, амнистия акти қўлланган ҳолда жазони ўташ муддати учдан бир қисмга қисқартирилди. И.Нишонбаевга нисбатан амнистия акти қўлланилиб, жазодан озод қилинди. Ишдаги ашёвий

далил — 42 млн. 800 минг сўмнинг 21 млн. 400 минг сўми жабрланувчи И.Сайдалиевга, 21 млн. 400 минг сўми жабрланувчи Б.Мунавваровга қайтарилиши лозим деб топилди. Ашёвий далил деб эътироф этилган "Кўксарой", "Чинор" тўйхоналари, "Ёшлар маркази"нинг иккидан бир қисми — клуб биноси ва иншоотлари, Фарғона шаҳрининг Саноат кўчасида ҳамда Баҳор ва Қори Ниёзий кўчаларининг чорраҳасида жойлашган, қурилиши битмаган 2 та савдо ва маиший хизмат кўрсатиш комплекслари, турли русумдаги 11 та енгил автомобиллар давлат эгаллигига ўтказилди. Суд сотиш учун судланувчиларга фуқаролар бериб қўйган турли русумдаги 18 та автомобилларни эгаларига қайтаришни лозим деб топди.

Гаровга олинган қайнота

Халқимизнинг ажойиб олати бор. Тўй оқшомила қудалар келини қизим, қуёвни ўғлим, дея пешонасидан ўпишади. Ҳар икки томон ҳам қурилаётган янги оилага бирдек бахт тилайди. Бироқ бу борада қуёвларнинг мавқеи бироз юқорироқ бўлади десак, адашмаган бўламиз. Чунки халқимиз баъзан боласига қўрсатмаган ҳурмат-иззатни қуёвига ортиғи билан қўрсатади. Кўча-қўйда бировга сўзини бермаган қайноталар ҳам қуёви қаршисида бироз бош эгтандек туришади. Бу албатта, қуёвдан қўрқиш, ҳайқиш эмас, аксинча, қизи тушган хонадонга ҳурмат, уларнинг тинч-тотув яшашлари учун қўрсатилган эътиром ифодасидир. Буни тушунган қуёвлар ҳар томонлама юксак эътиборга сазовор бўлаётганликлари сир эмас. Бироқ шундай қуёвлар ҳам борки, меҳр-оқибат, ҳурмат қўчасидан бирор марта бўлса-да, ўтмаган қўринали.

Бунёд Қудратов қайно-тасиникига пичоқ кўтариб бораётганида, бу ҳаракати билан қалтис жиноятга қўл ураётганини ҳаёлига келтирмади. Китоб туманининг "Ваткана" МФЙда рўй берган воқеа сал бўлмаса бир кишининг ўлими билан якун топиши мумкин эди.

Гарбнинг жангари фильмларидан гаровга олиш билан боғлиқ сюжетларни кўп кўзатамиз. Жангарилар ёки жиноятчилар кутулиб кетиш учун болалар, бола тоғилмаганда аёлларни гаровга олиб, пешонасига милтиқ ўқталганча мақсадларига етишга ҳаракат қилишади. Бунёд Қудратов ҳам шу типдаги фильмлар ишқибози шеклини, боласини олиб кетиш учун қайнотаси Илҳом Ҳақбердиевнинг бўйнига пичоқ тираб, уни гаровга олди. Болани беришмас, ўлдириш билан таҳдид қилди. Аслида воқеа бундай бўлган эди:

2014 йилнинг 13 февраль кунин Илҳом Ҳақбердиев қуёви Бунёд Қудратовдан набираси Элшодбекни олиб беришини сўраб, "Ваткана" МФЙ раисига ариза билан мурожаат қилди. Илҳом Ҳақбердиев бу билан узоқ вақтдан буён давом этиб келаётган оилавий низога, қизи Дилрух Ҳақбердиева ва қуёви Бунёд Қудратов ўртасидаги фарзандга эғалик қилиш учун юзага келган келишмовчиликка барҳам бермоқчи эди.

Шу куну тушдан кейин маҳалла раиси, Бунёд ва унинг акаси Баҳодир Қудратов Элшодбекни Илҳом Ҳақбердиевни олиб келишди. Бола машинадан тушиши билан йиғлашга тушди. Дилрух она эмасми, Бунёднинг қўлидан болани олди. Шу пайт Бунёднинг акаси Баҳодир ўртага тушди. "Бола онасига боришни истамай йиғлапти, болани бери!"

деганча Дилрухнинг қўлидан болани тортиб олишга уринди. Илҳом Ҳақбердиев қизи ва набирасининг ёнини олиб, "Болага тегма!" дея Баҳодирнинг қўлидан тутди. Бундан жажли чиққан Баҳодир уқасининг қайнотаси билан ёқалашиб кетди.

Шу ўринда бир мулоҳазани келтириб ўтсак. Илҳом Ҳақбердиев, балки қизи Дилрухни фақат фарзанди сифатида эмас, она сифатида ҳам қўриб, унинг кунда кўз ёши тўқишига чидай олмай, набирасини олиб келишга ҳаракат қилгандир. Зеро, оталар фарзанди учун ҳамма нарсага тайёр бўладилар. Бироқ, ўртага учинчи одам бўлиб қўшилган Баҳодир Қудратовнинг бу масалага қандай алоқаси бор эди? Ахир тинч йўл билан ҳал бўладиган ишни янада қийинлаштирган ҳолат Баҳодирнинг қизикқонлиги эмасми-ди? Кўп ҳолларда оилалар ўртасига нифоқ соладиган, меҳр-оқибатни, ишончини сўндирадиган, бир-бирига жондай азиз ва меҳрибон бўлган жигарғўшалар, дўст-дўғоналарни юз кўрмас қилиб юборадиганлар Баҳодир сингари одамлар эмасми? Баҳодир озгина ақл билан иш юритганида, болани ота-онасидан айиришни эмас, балки уларни бирилаштириш, ўртадаги низога барҳам бериш тўғрисида ўйлаган бўлар эди.

Ўртадаги ёқалашувдан фойдаланган Бунёд пайт пойлаб, қўлидаги пичоқни қайнотасининг бўйнига тиради. Илҳом Ҳақбердиев кутилмаган бу таҳдиддан қўрқувга тушди. Қуёв ҳазиллашмаётганиди. "Болани олиб чиқинлар, бўлмаса пичоқни тортиб юбораман!"

Бу гапдан сўнг у ерда ҳозир бўлганлар бир зум дахшатга тушибди. Ҳаммасидан ҳам икки ўт орасида қолган Дилрухга қийин бўлди. Эндиғина бағрига қайтган боласини деса, ота-

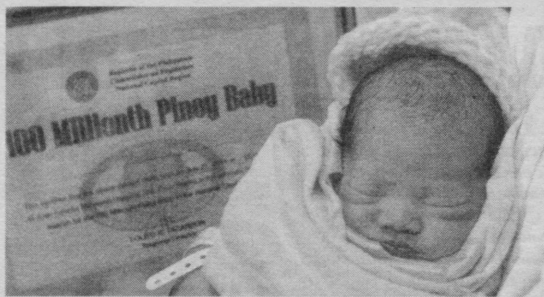
Қамолддин ШЕРНАЗАРОВ,
Нишон туман прокуратураси
терговчиси

сининг ҳаёти хавф остида. Ота-сини деса, яна боладан айрилади. Уни маҳалла раисининг "Сенга ҳозир бола керакми ёки ота?" деган ҳайқириғи ўзига келтирди. Ноилоҳ болани Бунёдга топширди. Бола эса бўлаётган воқеаларни тушунмас, онасининг иссиқ бағридан айрилгиси келмасди. Бола машинага чиққунга қадар Бунёд қайнотасини гаровда ушлаб турди. Воқеалар шунчалик тез юз бергандики, улар кетгандан сўнг ҳам Илҳом Ҳақбердиев анчагача ўзига келди олмади. Бўйнида эса қуёви қолдирган пичоқ изини туйгандек бўлди.

Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг 112-моддасида ўлдириш ёки зўрлик ишлатиш билан қўрқитиш, агар бу ҳаракат амалга оширилишидан хавфсираш учун етарли асослар мавжуд бўлса, энг кам ойлик иш ҳақининг йигирма беш бараваригача миқдорда жарима ёки бир йилгача ахлоқ тузатиш ишлари ёҳуд олти ойгача қамоқ билан жазоланиши қатъий белгилан қўйилган. Бунёд Қудратов ўзи ўйлаганидек масалани бу билан еча олмасди. Чунки у жиноятга қўл урган-ди. Жиноят ишлари бўйича Нишон туман суди томонидан унга нисбатан қонунда белгиланган жазо тайинланди.

Нега бундай бўлди? Табиийки, бу савол ушбу воқеа билан алоқадор бўлган барчани уйлантиради. Масала яна тарбияга бориб тақалади. Тарбиянинг шундай томонлари борки, бунда эр ва хотин ўртасидаги жанжаллардан болаларни асрашга, уларнинг хабар топмаслигига катта эътибор қаратилади. Бунёд қўрсатган томошга тўрт ёшли гўдак ҳам гувоҳ бўлди. Онасининг аламли кўз ёшларини, отасининг қаҳрли нигоҳларини ҳам кўрди. Бу манзара унинг хотирасига бир умрга муҳрланмади, дея олазимми? Йўқ. Бунёд зўравонлик йўли билан мақсадига етишни ўйлаганда, боласининг қалбига ўзига нисбатан нафрат уйғониши мумкинлигини ўйлаб кўрмоғи лозим эди. Энг муҳими, боласини шунчалик яхши кўрар экан, унинг бахтли яшashi учун бир ўзининг меҳри камлик қилишини унутмаслиги керак эди.

«Уддабурон»нинг қисмати

Филиппиннинг 100 миллионинчи фуқароси

Женналин Сентино (Jennalyn Sentino) деб исм берилган чақалоқ Филиппиннинг 100 миллионинчи фуқароси сифатида тан олинди. У 26 июлдан 27 июлга ўтар кечаси дунёга келди, дея хабар бермоқда Agence France-Presse ахборот агентлиги.

"Бу ҳам қувончли воқеа, ҳам мамлакатнинг демографик ҳолати ҳақида жиддий ўйлаб кўриш учун яна бир сабабдир", деди Филиппин Аҳолишунослик комиссияси ижрочи раҳбари Хуан Антонио Перес. Унинг қўшимча қилишича, аҳоли сонининг ўсиши мамлакатда ишчи кучининг кўпайишини билдиргани ҳолда, бу бировнинг қарамоғида бўлган инсонлар сонининг ошишини ҳам билдиради, чунки ҳозирги вақтда Филиппин аҳолисининг 25 фоизи қашшоқлик ёқасида умр кечирмоқда.

Янги туғилган чақалоқнинг 45 ёшли отаси, юк автомашинаси ҳайдовчиси Клименте Сентино (Clemente Sentino) нафақат болани, балки унинг онасини ҳам моддий жиҳатдан таъминлай олишини айтди. Қайд этиш жоиз, Клименте ва унинг 27 ёшли қайлиғи Дайлин Сабигаан (Dailin Cabigaayan) расман никоҳдан яқин келажада ўтишини билдиришди.

Филиппин ҳукумати мамлакатда аҳоли сонини суъий қисқартириш борасида аллақачон ҳаракатларни бошлаб юборган. Хусусан, мамлакат раҳбарияти шу йилнинг апрель ойида қарийб ўн йиллик муҳокамалардан сўнг аҳолининг қашшоқ қатлами орасида ҳомилдорликнинг олдини олиш воситаларини тарқатишга рухсат берувчи қонун лойиҳасини қабул қилди.

Яқун топмаган хайрли иш

Жаҳон бўйлаб парвоз қилиш бўйича рекорд ўрнатишга отланган америкалик ўсмир Харис Сулаймон самолётининг Тинч океанига қулаши натижасида ҳалок бўлди, деб хабар бермоқда BBC News.

Қутқарувчилар 17 ёшли Сулаймоннинг жасадини топишди, аммо самолёт бортда у билан бирга бўлган отасини излаш ишлари давом этмоқда.

Ёш жаҳонгашта Хариснинг дунё бўйлаб парвоздан қўзлаган мақсади Покистонда мактаб қураётган хайрия ташкилотига ўз хиссасини қўиши эди.

Хабарда айтилишича, Хариснинг отаси асли покистонлик бўлган.

Интернет қарамлигига қарши кураш

Хитой биринчилардан бўлиб интернетта қарамлик — ўсмирлар соғлиғига катта таҳдид солувчи хавф дея баҳолади ва уларнинг сонини камайтириш учун кураш бошлади.

"The Business Insider" нашрининг хабар қилишича, интернетта тобе ўсмирлар сонини камайтириш мақсадида мамлакатда ўқув лагерлари ташкил қилинди. Лагерда интернетга ўрганиб қолган хитойликларни қатъий, армия тартиблари асосида даволашмоқда. Ўшбу услуб компьютерда меъёрдан ортиқ ўтирган болаларнинг жисмоний тайёёрлиги ва соғлиғи ихоби даржада эмаслигини кўрсатади.

Машгулотларни собиқ ҳарбий хизматчилар олиб боришмоқда. Инструкторлар тарбиявий машгулотларда асосий урғун тарбияланувчиларнинг жисмоний ҳолатини яхшилашга ва чиниқтиришга қаратишмоқда. Бир киши ҳамма учун, ҳамма бир киши учун, ақидаси асосида ўқувчилардан бирортаси тартибларга бўйсунмаган ҳолатда бутун гуруҳ жазоланади.

Машгулотларда ўқувчилар жисмоний машқлар билан бир қаторда хитой этикасида сабоқ олишади. Шунингдек, ўсмирларда кўпроқ реал ҳаётга қизиқиш уйғотиш мақсадида лагерда уларни тозалаш ва бошқа фойдали ишларга ҳам ўргатишади.

Ҳозирги кунда Хитойда 250 та шундай лагерлар фаолият юритмоқда. Эътиборли жиҳати шундаки, "бемор"ларнинг кўпчилиги бу ерга ота-оналарининг илтимоси билан юборилган.

Интернет хабарлари асосида тайёрланди

РЕКЛАМА * РЕКЛАМА * РЕКЛАМА * РЕКЛАМА * РЕКЛАМА * РЕКЛАМА * РЕКЛАМА * РЕКЛАМА * РЕКЛАМА * РЕКЛАМА * РЕКЛАМА * РЕКЛАМА * РЕКЛАМА * РЕКЛАМА * РЕКЛАМА * РЕКЛАМА

«Асака» банк — тадбиркорларнинг ишончли ҳамкори

Мамлакатимизда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликка алоҳида эътибор берилиб, зарур шарт-шароитлар яратилаётганиги биз тадбиркорлар учун кенг имкониятлар эшигини очмоқда. Бизнинг "Yangiyo'l Poligraf Servis" масъулияти чекланган жамиятимиз ҳам бу имкониятлардан кенг ва унумли фойдаланимозда.

Корхонамиз фаолияти полиграфия маҳсулотларини ишлаб чиқариш соҳасига ихтисослаштирилган. Сифатли ва рақобатбардор маҳсулотларни тайёрлашда "Асака" давлат-акциядорлик тижорат банкининг молиявий кўмаги бизга кўл келмоқда.

Ўшбу соҳада иш бошлаб, уни ривожлантириш учун тажрибамиз етарли бўлгани билан олдимизга қўйган режаларимизни амалга ошириш учун сар-

моя етарли эмас эди. Корхонамизга зарурий хомашё олиш мақсадида молиявий кўмак учун "Асака" банкнинг Автотранспорт филиалига мурожаат эдик. Банк ходимлари бизнинг бизнес-режамизни қисқа муддатларда кўриб чиқдилар, ўзларининг малакали маслаҳатларини бердилар ва ижобий қарор қабул қилдилар. Биз "Асака" банкнинг молиявий кўмағида зарурий хомашёни олдик ва ишлаб чиқариш ҳажмини бир

неча баравар кенгайтиришга эришдик. Ҳозирги кунда жаҳон стандартлари талабига мос келаётган полиграфия маҳсулотлари ишлаб чиқариб, республикамиздаги истеъмолчиларга етказиб бераймиз. Банк молиявий кўмаги ҳисобига 40 тага яқин янги иш ўринлари яратилди. Яратилган иш ўринларига асосан касб-ҳунар коллежлари битирувчилари ишга қабул қилинди.

Эътибор ва кўмак тараққиёт сари

етақлайди. Шу маънода "Асака" банк жамоасининг хизматларидан, молиявий кўмагидан ва мижозларга самимий муносабатидан миннатдоримиз. Бундан кейин ҳам ўшбу молия муассасаси билан яқин ҳамкорлик қилиб, янгидан-янги истиқболли лойиҳаларни рўйбга чиқариш ниятидамиз. ^[1]

Рустам ГАНИЕВ,
"Yangiyo'l Poligraf Servis" ММҚ
Бошқаруви Раиси

ЭЪЛОН * ЭЪЛОН * ЭЪЛОН * ЭЪЛОН * ЭЪЛОН * ЭЪЛОН * ЭЪЛОН * ЭЪЛОН * ЭЪЛОН * ЭЪЛОН * ЭЪЛОН * ЭЪЛОН * ЭЪЛОН * ЭЪЛОН * ЭЪЛОН * ЭЪЛОН

"Respublika mulk markazi" ЁАЖ бошланғич баҳоси босқичма-босқич ошиб бориш тартибида ўтказиладиган очик аукцион савдосига таклиф этади.

Савдога Тошкент шаҳар прокуратурасининг 2014 йил 24 июлдаги 27/88-14-сонли буюртма хатига асосан, Тошкент шаҳар Чилонзор-6 манзилида сақланаётган техник ҳолати нозок қўйиладиган автотранспорт воситалари қўйилмоқда: 1. "Нексия Sons" русумли, д/р 01/693CDA бўлган, 2004 йилда и/ч автотранспорт воситаси. Бошланғич баҳоси — 11 842 600 сўм. 2. "Нексия Sons" русумли, д/р 01/311EDA бўлган, 2004

йилда и/ч автотранспорт воситаси. Бошланғич баҳоси — 13 130 700 сўм. 3. "Тико" русумли, д/р 01/692CDA бўлган, 2004 йилда и/ч автотранспорт воситаси. Бошланғич баҳоси — 6 667 199 сўм.

Аукцион савдоси 2014 йил 2 сентябрь кунин соат 11:00дан бошлаб ўтказилади. Аризалар расмий иш кунлари соат 10:00дан 16:00гача қабул қилинади (13:00дан 14:00гача тушлик). Аризаларни қабул қилишнинг охириги муддати:

2014 йил 29 август кунин соат 18:00.

Савдо ғолиби деб топилган шахсга 3 кун ичида сотувчи билан олди-сотди шартномаси тузиш мажбурияти юклатилади. Савдода иштирок этиш учун ариза, закатлат пули тулланганлиги ҳақидаги тўлов ҳужжати нусхаси, вакиллар учун ишончнома тақдим этилади.

Талабдорлар савдо ташкилотчиси билан тузиладиган закатлат келишувга асосан мулк бошланғич баҳосининг 50 фо-

изидан кам бўлмаган миқдорда закатлат пулини "RMM" ЁАЖнинг ОАИКБ "Илак йўли банки" Савбон филиалидаги қўйидаги ҳисоб рақамига тулашлари шарт: х/р: 20210000300571452114, МФО: 01036, ИНН: 200933850. Аризаларни қабул қилиш ва савдо ўтказиш манзили: Тошкент шаҳар, Олмазор тумани, 1-Қорақамиш кўчаси, 1А-уй. 228-79-52.

Хизматлар лицензияланган

"EFFECT REAL GROUP" МЧЖ бошланғич баҳоси босқичма-босқич ошиб бориш тартибида ўтказиладиган такро-ран очик "Аукцион" савдоларига таклиф этади.

Аукцион савдосига Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2011 йил 31 март кунги 94-сонли "Истеъмол товарлари билан улуғручи ва чакана савдонини ташкил этишни такомиллаштиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида" қарорига асосан Фаргона вилоят "Матлуботсавдо" АК тугатиш комиссиясининг 2014 йил 29 июлдаги 79-сонли хатига асосан Фаргона вилоят "Матлуботсавдо" АКнинг қўйида келтирилган жамиятдаги улушлари аукцион савдосига қўйилади. 1. Учкўприк туман "Турон" МЧЖдаги 25,00 фоиз улуши, бошланғич баҳоси 65 384 249 сўм. 2. Қувасой шаҳар "Қувасой Баракали Савдоси" (собиқ

Қувасой шаҳар "Матлуботсавдо") МЧЖдаги 34,76 фоиз улуши, бошланғич баҳоси 138 367 049 сўм.

Аукцион савдоси 2014 йил 2 сентябрь кунин соат 10:00да бўлиб ўтади.

Талабдорлардан савдога қатнашиш учун аризалар 2014 йил 29 август кунин соат 17:00гача қабул қилинади.

Савдога қўйилган улушларнинг ҳужжатлари билан "Савдо ташкилотчиси" ёки Фаргона вилоят "Матлуботсавдо" АКнинг тугатиш комиссиясида беvosита танишишлари мумкин.

Аукцион савдосида қатнашиш учун талабдорлар "Савдо ташкилотчиси" билан тузиладиган закатлат келишув-

вита асосан улушнинг бошланғич баҳосининг 10 фоиз миқдорда закатлат пулини тўлов ҳужжатида улушнинг номи кўрсатилган ҳолда "Савдо ташкилотчиси" "EFFECT REAL GROUP" МЧЖнинг реkvизитлари, ИНН: 302128329, МФО: 00500, "Савдогарбанк" Фаргона вилоят бўлимидаги 20208000704943278001 ҳисоб рақамига тулашлари керак.

Талабдорлар қизиқтирган барча савдолар бўйича қўйидаги манзилига мурожаат қилишлари мумкин: Фаргона шаҳар, Аҳмад Фарғоний кўчаси 43-уй. Тел: +99895 404-54-84. Лицензия RR 0094

Хизматлар лицензияланган

Дикқат! Дикқат! Дикқат!

Барча юридик ва жисмоний шахслар, шу жумладан, хорижий сармоядорлар диққатига!

Ўзбекистон Республикасининг Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси Қашқадарё вилоят ҳудудий бошқармаси оммавий офертага таклиф этади.

Қуйидаги давлат активлари бўйича оммавий оферта эълон қилинади:

1. Қашқадарё вилояти, Шахрисабз тумани, "Хитой" ҚФЙ, "Дектор" қишлоғида жойлашган Шахрисабз туман Ободонлаштириш бошқармаси балансидаги "Қўрғон-Дектор" фельдшер-акушерлик пункти биноси бўйича:Объектнинг умумий ер майдони 425,0 м², шундан бино ва иншоотлар умумий майдони 91,52 м².

Объектга 26 197 100 (йигирма олти миллион бир юз тўқсон етти минг бир юз) сўмдан кам бўлмаган сотиб олиш баҳосини таклиф этиш ҳамда объект фаолиятини йўлга қўйиш учун қўшимча инвестиция киритиш мажбуриятини олиш.

2. Қашқадарё вилояти, Шахрисабз тумани, "Қутчичар" ҚФЙ, "Саксонкапа" қишлоғида жойлашган Шахрисабз туман Ободонлаштириш бошқармаси балансидаги "Саксонкапа" фельдшер— акушерлик пункти биноси бўйича:Объектнинг умумий ер майдони 86,40 м², шундан бино ва иншоотлар умумий майдони 86,40 м².

Объектга 36 015 754 (уттиз олти миллион ўн беш минг етти юз эллик тўққиз сўмдан кам бўлмаган сотиб олиш баҳосини таклиф этиш ҳамда объект фаолиятини йўлга қўйиш учун қўшимча инвестиция киритиш мажбуриятини олиш.

3. Қашқадарё вилояти, Қамани тумани, "Қизилтепа" ҚФЙ, "Нагахон" қишлоғида жойлашган Қамани туман Ободонлаштириш бошқармасига қарашли "Клуб" биноси бўйича:Объектнинг умумий ер майдони 2737,5 м², шундан бино ва иншоотлар умумий майдони 933,48 м².

Объектга 295 714 926 (икки юз тўқсон беш миллион етти юз ўн тўрт минг тўққиз юз йигирма олти) сўмдан кам бўлмаган сотиб олиш баҳосини таклиф этиш ҳамда объект фаолиятини йўлга қўйиш учун қўшимча инвестиция киритиш мажбуриятини олиш.

4. Қашқадарё вилояти, Шахрисабз тумани, "Мўминобод" ҚФЙ, "Хўжабоб" қишлоғида жойлашган Шахрисабз туман Ободонлаштириш бошқармасига қарашли "Хўжабоб" фельдшер— акушерлик пункти биноси бўйича:Объектнинг умумий ер майдони 545,0 м², шундан бино ва иншоотлар умумий майдони 102,7 м².

Объектга 46 300 150 (қирқ олти миллион уч юз минг бир юз эллик) сўмдан кам бўлмаган сотиб олиш баҳосини таклиф этиш, объект фаолиятини йўлга қўйиш учун қўшимча инвестиция киритиш ҳамда янги иш ўринларини ташкил этиш мажбуриятини олиш.

5. Қашқадарё вилояти, Шахрисабз тумани, "Қутчи" ҚФЙ, "Қутчи" қишлоғида жойлашган Шахрисабз туман Ободонлаштириш бошқармасига қарашли "Дилфур"**за" болалар босчаси бино ва иншоотлари бўйича:**Объектнинг умумий ер майдони 8823,36 м², шундан бино ва иншоотлар умумий майдони 1062,3 м².

Объектга 586 663 000 (беш юз саксон олти миллион олти юз олтинчи уч минг) сўмдан кам бўлмаган сотиб олиш баҳосини таклиф этиш, объект фаолиятини йўлга қўйиш учун қўшимча инвестиция киритиш ҳамда янги иш ўринларини ташкил этиш мажбуриятини олиш.

6. Қашқадарё вилояти, Қарши шаҳри, Ғ.Ғулом МФЙ Ғузур кўчаси 10-уйда жойлашган Қарши шаҳар Ободонлаштириш бошқармасига қарашли "Омборхона" биносининг бир қисми бўйича:Объектнинг умумий ер майдони 886,58 м², шундан бино ва иншоотлар умумий майдони 886,58 м².

Объектга 299 450 130 (икки юз тўқсон тўққиз миллион тўрт юз эллик минг бир юз ўттиз) сўмдан кам бўлмаган сотиб олиш баҳосини таклиф этиш ҳамда объект фаолиятини йўлга қўйиш учун қўшимча инвестиция киритиш мажбуриятини олиш.

7. Қашқадарё вилояти, Қамани тумани, "Навоий" МФЙ, "Гулишан" кўчаси, 27-уй манзилида жойлашган "Қамани туманлараро улгуржи чакана савдо ишлаб чиқариш" масъулашти чекланган жамиятининг 25 фоиз давлат улуши бўйича:

Давлат улушига 379 037 832 (уч юз етмиш тўққиз миллион ўттиз етти минг саккиз юз ўттиз икки) сўмдан кам бўлмаган сотиб олиш баҳосини таклиф этиш.

Талабгорларнинг таклифлари билдирилган конвертлари 2014 йилнинг 3 сентябрь куни соат 15:00да Қашқадарё вилояти, Қарши шаҳри, А.Темур кўчаси 43-уйда Ўзбекистон Республикаси Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси Қашқадарё вилоят ҳудудий бошқармасининг мажлислар залда очилади.

Талабгорларнинг таклифларини қабул қилиш санаси ва вақти: 2014 йил 4 август кунидан (ҳар ҳафта душанбадан жума кунига қадар соат 9:00дан бошлаб 18:00гача) 2014 йил 3 сентябрь куни соат 12:00гача.

Оммавий оферта натижалари эълон қилинган санадан бошлаб 20 кундан кейинки олд-соти шартномаси тузилади.

Талабгорлар давлат активи бошлангич нархининг 15 фоиз миқдорда олинган Сотувчининг қуйидаги банк реkvизитларига закалат пулини тўлаши лозим.

Олувчининг номи: Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги Газнавичи;

Олувчининг ҳисоб рақами: 23402000300100001010;

Олувчининг банки: Ўзбекистон Республикаси Марказий банкнинг Тўшкент шаҳар Бош бошқармаси ХККМ; ИНН: 201122919; Олувчининг банк коди: 00014.

Талабгор томонидан қўрсатилган реkvизитлар бўй-

ча тўловлар амалга оширилганда тўлов топшириқнома-сининг "Тўлов мақсади" қисмида маблағлар ўтказиш учун асослар билан биргаликда "Давлат рақобат қўмитаси Қашқадарё вилоят ҳудудий бошқармаси учун 200421860104010000000000001 шахсий ҳисоб рақамига" сўзлари кўрсатилади.

Оммавий оферта савдоларида қатнашиш учун савдо ташкилотчасига талабгор ёки унинг вакили эълонда белгиланган муддатларда шахсан ўзи ёки почта орқали қуйидаги ҳужжатларни илова қилган ҳолда бюрократмано-мани икки нусхада тақдим этади:

— юридик шахслар учун — давлат рўйхатидан ўтказилганлик тўғрисидаги гувоҳноманинг нусхаси, шунингдек тўлиқ ваколатли вакилнинг оммавий оферта савдосига қатнашиши учун қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда расмийлаштирилган, унинг шахсини тасдиқлайдиган ҳужжатнинг нусхаси илова қилинган ишончнома;

— жисмоний шахслар учун — паспортнинг нусхаси, солиқ тўловчининг идентификация рақами (СТИР), тўлиқ ваколатли вакил қатнашган тақдирда шунингдек қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда расмийлаштирилган, тўлиқ ваколатли вакилнинг шахсини тасдиқлайдиган ҳужжатнинг нусхаси илова қилинган ишончнома;

— оммавий оферта тўғрисидаги билдиришномада қўрсатилган банк ҳисоб рақамига закалат тўланганлигини тасдиқлайдиган тўлов ҳужжатининг нусхаси;

Оммавий оферта савдоси ҳужжатларига мувофиқ тузилган ва қуйидагиларни ўз ичига оладиган икки нусхадаги оғзи ёпиштирилган конвертларга солинган талабгор таклифлари;

— сотиб олиш тўловларининг таклиф этилаётган суммаси ва уларни тўлаш мuddати.

Тақдим этилган ҳужжатларнинг барча варақлари талабгорнинг муҳри ва имзоси билан тасдиқланган бўлиши керак.

Мурожаат учун манзил: 180112, Қашқадарё вилояти Қарши шаҳри А.Темур кўчаси 43-уй.

Маълумотлар учун телефонлар: (8375) 225-03-11, 225-02-48. Факс: 225-02-31.

E-mail: glikashkadarya@mail.ru

Мазкур давлат активларининг савдога қўйилиши юзасидан аввалги берилган эълонлар бекор деб ҳисобланади.

Хурматли талбиркорлар ва ишбилармонлар! Савдо-лар ўтказилиши жараёнида қонун билан қўриқланадиган ҳуқуқларингиз бузилган тақдирда, Давлат рақобат қўмитасининг (8-371) 259-21-37 рақамли "Ишонч телефони"га мурожаат қилишнингизни маълум қиламиз!

Хизматлар лицензияланган

"Xorazm ko'chmas mulk savdo servis" MЧЖ

нархлари ошиб бориш тартибда ўтказиладиган очик аукцион савдосига таклиф этади.

2014 йил 2 сентябрь куни соат 11:00да Урганч шаҳар Шерозий кўчаси 12-уйда ўтказиладиган очик аукцион савдосига Хоразм вилояти Хўжалик сўдининг 22-1403/914-сонли иш бўйича 2014 йил 28 март куни қабул қилган ҳал қилув қарорига асосан банкрот деб топилб, ҳозирги кунда тугатишга доир иш юритиш олиб борилаётган Урганч туманидаги "PAXTAKOR-URGANCH" ММТП кредитторларининг 2014 йил 22 июлдаги 2-сонли йигилиши баённомаси қарорига ва тугатиш бошқарувчисининг 2014 йил 25 июлдаги №Рл/22-сонли хатига асосан Урганч туманида жой-

лашган "PAXTAKOR-URGANCH" ММТП ҳисобда бўлган мол-мулклари мажмуа ҳолида бошлангич баҳоси бозор баҳосида 142 098 780 сўмда қўйилмоқда.

Ушбу мол-мулклар 2014 йил 2 сентябрдаги аукцион савдосида сотилмай қолган тақдирда, такрорий аукцион савдолари 2014 йил 4, 5 сентябрь кунлари бўлиб ўтишини олинган маълум қиламиз.

— юридик шахслар учун — давлат рўйхатидан ўтказилганлик тўғрисидаги гувоҳноманинг нусхаси, шунингдек тўлиқ ваколатли вакилнинг қатнашиши

учун қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда расмийлаштирилган, унинг шахсини тасдиқлайдиган ҳужжатнинг нусхаси илова қилинган ишончнома;

— жисмоний шахслар учун — паспортнинг нусхаси, тўлиқ ваколатли вакил қатнашган тақдирда, қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда расмийлаштирилган, тўлиқ ваколатли вакилнинг шахсини тасдиқлайдиган ҳужжатнинг нусхаси илова қилинган ишончнома;

Ушбу савдога қатнашиш истагида бўлган харидорлар закалат шартномасини тузиб, "Xorazm ko'chmas mulk savdo servis" МЧЖ ҳисоб рақамига 10 фоиз га-

ров пули тўлаган ҳолда ариза бериб рўйхатдан ўтишлари шарт. Ариза қабул қилиш савдо бошланишидан бир кун олдин соат 17:00да тўғатилиши. Ҳисоб рақами 2020800080493791001 АТИБ "Ипотек банк" Тинчлик филиали МФО: 00580, СТИР: 302101924.

Савдо голибига савдо кунидан бошлаб 5 (беш) кун муддат ичида олд-соти шартномасини имзолаш юклатилади.

Телефон: (8362)-228-48-46.

Расмий сайтимиз: www.uy-joy.uz
Лицензия RR-0054

Хизматлар лицензияланган

Дикқат! Дикқат! Дикқат!

Барча юридик ва жисмоний шахслар, шу жумладан, чет эл инвесторлари диққатига!

"XORAZM KO'CHMAS MULK SAVDO SERVIS" МЧЖ бошлангич нархи босқичма-босқич ошиб бориш тартибда ўтказиладиган очик аукцион савдосига таклиф этади.

Аукцион савдосига қуйидаги давлат активлари қўйилади.

1. Хоразм вилояти, Хонқа тумани, "Сарапоён" қишлоғида жойлашган "Қорамози" ҚУШнинг бино ва иншоотлари.

Аукционга қўйилган давлат активининг тавсифи: умумий ер майдони 1010,94 кв. метр, шундан қурилиш ости майдони 1367,57 кв. метр.

Бошлангич нархи: 1 197 619 000 сўм.

Баландса сакловчи: Хонқа тумани ҳокимлиги.

Фаолияти ихтисоси: ҚУШ.

Аукцион савдоси 2014 йил 2 сентябрь куни соат 11:00да Урганч шаҳар Шерозий кўчаси 12-уйда ўтказилади.

2. Хоразм вилояти, Хонқа тумани, "Олажа" қишлоғида жойлашган 28-сон болалар босчаси 2-филиали бино ва иншоотлари.

Аукционга қўйилган давлат активининг тавсифи: умумий ер майдони 9006,67 кв. метр, шундан қурилиш ости майдони 795,23 кв. метр.

Бошлангич нархи: 479 233 600 сўм.

Баландса сакловчи: Хонқа тумани ҳокимлиги.

Фаолияти ихтисоси: Болалар босчаси.

Аукцион савдоси 2014 йил 2 сентябрь куни соат 12:00да Урганч шаҳар Шерозий кўчаси 12-уйда ўтказилади.

3. Хоразм вилояти, Урганч тумани, "Чотқўпир" қишлоғида жойлашган "Қишк клуб" бино ва иншоотлари.

Аукционга қўйилган давлат активининг тавсифи: умумий ер майдони 2218,26 кв. метр, шундан қурилиш ости майдони 464,61 кв. метр.

Бошлангич нархи: 388 331 000 сўм.

Баландса сакловчи: Урганч тумани ҳокимлиги.

Фаолияти ихтисоси: Клуб биноси.

Аукцион савдоси 2014 йил 2 сентябрь куни соат 15:00да Урганч шаҳар Шерозий кўчаси 12-уйда ўтказилади.

Аукцион савдоси натижалари бўйича голиблик баённомаси имзоланган санадан бошлаб 20 кундан кейинки олд-соти шартномаси тузилади.

Талабгорлар давлат активи бошлангич нархининг 15 фоиздан кам бўлмаган миқдорда олинган "Xorazm ko'chmas mulk savdo servis" МЧЖнинг қуйидаги банк реkvизитларига закалат пулини тўлаши лозим:

АТИБ "Ипотек банк" Тинчлик филиали, ҳ/р: 2020800080493791001, МФО-00580, ИНН:302101924.

Аукционда қатнашишга бюрократнома қабул қилиш билдиришнома эълон қилинган санадан бошланади ва билдиришномада қўрсатилган аукцион савдоси ўтказиладиган қуни савдо бошланишидан уч соат олдин тамом бўлади.

Аукционда қатнашиш учун савдо ташкилотчасига талабгор ёки унинг вакили аукцион ўтказиш тўғрисидаги эълонда белгиланган муддатларда шахсан ёки почта бўйича қуйидаги ҳужжатларни илова қилган ҳолда аукционда қатнашишга бюрократномани икки нусхада тақдим этади:

— юридик шахслар учун — давлат рўйхатидан ўтказилганлик тўғрисидаги гувоҳноманинг нусхаси, шунингдек тўлиқ ваколатли вакилнинг аукционда қатнашгани учун қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда расмийлаштирилган, унинг шахсини тасдиқлайдиган ҳужжатнинг нусхаси илова қилинган ишончнома;

— жисмоний шахслар учун — паспортнинг нусхаси, аукционда тўлиқ ваколатли вакил қатнашган тақдир-

да, шунингдек қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда расмийлаштирилган, тўлиқ ваколатли вакилнинг шахсини тасдиқлайдиган ҳужжатнинг нусхаси илова қилинган ишончнома (нотариал тартибда тасдиқланган бўлиши шарт);

аукцион тўғрисидаги билдиришномада қўрсатилган банк ҳисоб рақамига закалат тўланганлигини тасдиқлайдиган тўлов ҳужжатининг нусхаси.

Мурожаат учун манзил: Урганч шаҳар Шерозий кўчаси 12-уй.

Маълумотлар учун телефонлар: (8-362) 228-48-46, +99891-432-88-86.

Факс: (8-362) 228-48-46.

Интернет тармоғидаги веб-сайт: www.uy-joy.uz.

Хурматли талбиркорлар ва ишбилармонлар! Савдо-лар ўтказиш жараёнида қонун билан қўриқланадиган ҳуқуқларингиз бузилган тақдирда, Давлат рақобат қўмитасининг (8-371) 259-21-37 рақамли "Ишонч телефони"га зудлик билан хабар беришингиз сўралади!

Савдоларга марҳамат қилинг!

Лицензия RR-0054

Хизматлар лицензияланган

Ўтганларнинг охирати обод бўлсин

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси, Самарқанд вилоят прокуратураси жамоалари ҳамда Фахрийларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш жамоатчилик Маркази прокуратура фахрийси **Эшнўз Р.ЎЗЎЙЎНИ** вафот этганлиги муносабати билан унинг оила аъзоларига чуқур ҳамдардик билдиради.

Спорт

Месси солиқ
тўламаганликда
айбланмоқда

Интернет тармоғида берилган маълумотларга қараганда, Барселона суди Аргентина терма жамоаси ва "Барселона" клуби ҳужумчиси Лионел Мессидан солиқ тўламаганлик айбловини олиб ташламади.

Аввалроқ судья Рақел Амадо барча айбни футболчининг отаси Хорхе Мессига қўйиб, Лионелдан айбловни олиб ташлашни сўраган эди. Аммо суд органилари футболчи солиқларни тўламаслик мақсадидаги схемадан хабари бўлганига етарли далиллар топиб, айбловчи томоннинг талабини қондирмади.

Эслатиб ўтамиз, Месси ва унинг отаси 4,1 миллион евро миқдоридagi солиқни тўламаганликда айбланган эдилар.

Ди Мариянинг
нархи ошмоқда

Мадриднинг "Реал" клуби аргентиналик ярим ҳимоячи Анхель Ди Марияни Парижнинг "ПСЖ" жамоасига рекорд миқдордаги суммага сотиши мумкин. Трансфер баҳоси 80 миллион еврога ташкил этади. Агарда бу савдо амалга ошадиган бўлса, "Кироллик клуби" учун энг катта сотув бўлган бўларди. Жамоанинг бундан аввалги рекорди германиялик футболчи Месут Ўзилга тегишли бўлиб, уни мадридликлар 50 миллион еврога "Арсенал"га пуллагандилар.

Аввалроқ "ПСЖ" клуби аргентиналик футболчи учун 60 миллион евро таклиф қилгани ҳақидаги маълумотлар пайдо бўлганди. Шунингдек, Ди Мариянинг хизматларига жиддий кизиқиш билдирган "Манчестер Юнайтед" ҳам бу ярим ҳимоячи учун 57 миллион евро беришга рози эканини маълум қилган.

Эслатиб ўтамиз, Бразилияда ўтган жаҳон чемпионатида Ди Мария терма жамоаси билан финалга етиб келди ва кумуш медални қўлга киритди. УЕФА томонидан Европанинг энг яхши футболчиси номига даъвогарлар қаторига киритилган.

Интернет хабарлари асосида тайёрланди

Роналду энг яхши футболчи деб тан олинди

Goal.com интернет портали энг яхши футболчини аниқлаш борасида танлов ўтказди. Унга кўра, Португалия терма жамоаси ва Мадриднинг "Реал" клуби ҳужумчиси Кристиану Роналду энг яхши футболчи деб тан олинди.

Эслатиб ўтамиз, португалиялик футболчи учинчи бора бундай номга лойиқ топилган.

"Мавсумнинг энг яхши футболчиси бўлганим мен учун шараф. Бунинг учун самимий миннатдорчилик билдираман. Ишончим комил, агарда "Реал"даги жамоадoshларим ва барча одамларнинг мадади бўлмаганда бу совринни юта олмасдим", дейди Роналду.

Goal.com танловида кўра энг яхши футболчилар ўнлиги қуйидагича кўриниш олди:

1. Кристиану Роналду ("Реал")
2. Аръен Роббен ("Бавария")
3. Лионел Месси ("Барселона")
4. Филипп Лам ("Бавария")
5. Томас Мюллер ("Бавария")
6. Хамес Родригес ("Монако")
7. Луис Суарес ("Ливерпуль")
8. Тибо Куртуа ("Атлетико")
9. Артуро Видаль ("Ювентус")
10. Серхио Рамос ("Реал").

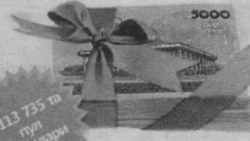
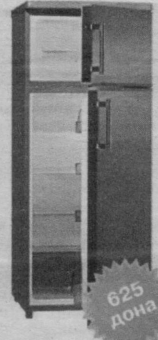
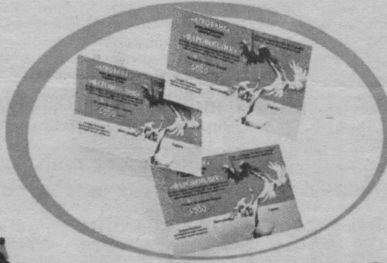
РЕКЛАМА * РЕКЛАМА * РЕКЛАМА * РЕКЛАМА * РЕКЛАМА * РЕКЛАМА * РЕКЛАМА * РЕКЛАМА * РЕКЛАМА

«ФАРОВОНЛИК»

ПУЛ-БУЮМ ЮТУҚЛИ, ТИРАЖЛИ ЛОТЕРЕЯСИ

2014 йил 20-21 ДЕКАБРЬ КУНЛАРИ
Тошкент шаҳрида

ЎТКАЗИЛАДИГАН ЮТУҚЛАР ТИРАЖИДА ЎЗ ОМАДИНГИЗНИ СИНАБ КЎРИНГ.

ХАЛҚ ФАРОВОНЛИГИ – ФАОЛИЯТИМИЗ МЕЗОНИ!

ПОТЕРЕЯ БИЛЕТНИНГ НАРХИ – 5000 СЎМ

☎ (+99871) 273-03-04

WWW.AGROBANK.UZ

потеря билетларини нақд пулга ёки пул ўтказиш йўли билан Банкнинг барча филиалларидан сотиб олишингиз мумкин.

Банкнинг вилот бошқармалари телефон рақамлари:

Коракалпоғистон Республикаси (8-361) 222-16-77
Андижон вилоти (8-374) 228-46-20
Бухоро вилоти (8-365) 223-85-53
Жиззах вилоти (8-372) 226-25-33

Қашқадарё вилоти (8-375) 771-15-60
Наманган вилоти (8-369) 223-19-32
Навобий вилоти (8-436) 770-35-49
Самарқанд вилоти (8-366) 229-34-73

Сурхондарё вилоти (8-376) 770-81-48
Сирдарё вилоти (8-367) 221-01-50
Фарғона вилоти (8-373) 224-08-41
Хоразм вилоти (8-362) 770-57-00

Ютуқлар тасодифий аниқлаш тамойили асосида махсус лотерея жиҳозларидан фойдаланган ҳолда аниқланади. 100 000 сўмгача бўлган ютуқлар 1 банк иш кунида, 100 000 дан юқори бўлган ютуқлар (билетларнинг экспертиза хулосаси олинган кундан бошлаб) 1 ой ичида берилади. Ютуқли билетлар тираж ўтказилган санадан бошлаб 100 кун давомида қабул қилинади ва ушбу муддат ўтгандан сўнг ўз кучини йўқотган деб ҳисобланади. Балоғат ёшига етмаганлар лотереяда иштирок этиши тақиқланади.

Хизматлар лицензияланган

Huquq
yuridik gazeta

Muassis:
O'zbekiston
Respublikasi
Bosh
prokuraturasi

Bosh muharrir:
Jahongir Jur'atovich
MAKSUMOV

Tahrir hay'ati:

Hakimboy HALIMOV Baxtiyor NAZAROV
Abbosxon SANGINOV (Bosh muharrir o'rinbosari)
Muxtor ZOIROV Kamoliddin ASQAROV
Gulnoza RAHIMOVA (mas'ul ko'ib)

Tahririyat manzili:

Toshkent shahri, Yahyo
G'ulomov ko'chasi, 66-uy.

Telefon: 233-98-40,

Faks: 233-10-53,

233-64-85

E-mail:

huquq@huquq-gazeta.uz

Gazeta haftanang payshanba kunlari chiqadi.

Sotuvda kelishgan narxda

Tahririyatga kelgan qo'yozmalar taqiriz
qilinmaydi va egalarga qaytarilmaydi.
Muallif fikri tahririyat nuqtai nazaridan
farqlanishi mumkin.

«HUQUQ» materiallarini ko' chiriб bosish
faqat tahririyat ruxsati bilan amalga
oshiriladi.

□ – tijorat materiali.
Reklama materiallarining mazmuni uchun
tahririyat javobgar emas.

Nashr ko'rsatkichi

231

Gazeta «O'zbekiston» nashriyot matbaa ijodiy uyida chop etildi.
Korxona manzili: Toshkent shahar, Alisher Navoiy ko'chasi, 30-uy.

Buyurtma S-526. 46 127 nusxada bosildi.
Gazeta tahririyat kompyuter bazasida terildi va
sahifalandi. «HUQUQ» original maketi.

Navbatchi muharrir: F.YODGOROVA
Sahifalovchi: S.BOBONOV
Navbatchi: O'.DEHONOV

Bosmaxonaga topshirish vaqti: 22.00.
Topshirildi: 20.00 123456789

Gazeta O'zbekiston
Respublikasi matbuot
va axborot agentligida
2009-yil 12-oktabrda
0188-raqam bilan
ro'yxatga olingan.

ISSN 2010-7617

9 772010 761004